БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

5-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 193 (1197)
28 СЕНТЯБРЬ
ЯКШАНБА
1958 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН

БУГУНГИ СОНДА:

МАМЛАКАТГА 500 МИНГ ТОННА ПАХТА БЕРАМИЗ: **Пахта териш ва тайёрлаш суръатини кескин оширайлик! М. Шукуров, А. Шопўлатов.** — «Ташдормостстрой» раҳбарлари қачон шартномани бажарадилар? (1-бет).

Болалар учун кийим-кечак ишлаб чиқаришга жиддий эътибор берилсин (2-бет).

Редакцияга хатлар (2-бет).

Ғ. Пазлиев. — Мактаблар билан колхозлар ўртасидаги алоқаларни мустаҳкамлайлик (2-бет).

Д. Ризаев. — Аҳолини рўйхатга олишга ёрдам кўрсатиш комиссияларининг энг муҳим вазифалари (2-бет).

ОСИЕ ВА АФРИКА ЕЗУВЧИЛАРИНИНГ КОНФЕРЕНЦИЯСИ ОЛДИДАН: **Тинчлик ва халқлар дўстлиги учун!** (3-бет).

ҲИКОЯ: **Такидзе Кобаяси.** — Партия учун (3-бет).

СССР миллий кунлари (4-бет).

Н. А. Муҳитдиновнинг Бирлашган Араб Республикаси Миср районида бўлиши (4-бет).

Жазоир Республикаси муваққат ҳукуматининг министрлари Н. А. Муҳитдинов ҳузурида бўлдилар (4-бет).

БМТ Бош Ассамблеясининг XIII сессияси (4-бет).

Меҳнаткашларнинг хатлари эътибордан четда қолмасин

Областимизнинг шаҳар ва районларидан, саноат корхоналари ва қурилиш объектларидан, темир йўл транспорти, руда конлари ва кўмир ҳавзаларидан, колхоз ва совхоз далаларидан келаётган хуш хабарлар КПСС XXI съезди шарафига бошланган социалистик мусобақанинг кун сайин қизиб бораётганидан дарак беради. Областимиздаги турли ташкилотларга келаётган сон-саноқсиз хатларда меҳнаткашларнинг жонажон партиямизга, Совет ҳукуматига бўлган меҳр-муҳаббатлари, садоқат туйғулари ёрқин ифодаланган.

Меҳнаткашлардан келаётган хатларнинг ҳар бирида ўзига хос мазмун, истак-орзу бор. Уларнинг хатларида партия раҳбарлигида XX съезд қарорларини амалга ошира бориб, халқ хўжалигининг барча тармоқларида ва маданий қурилиш соҳасида эришилаётган катта ютуқларимиздан бениҳоя мамнун эканликлари изҳор қилинади. Ишчилар, колхозчилар ва хизматчилар хат ва аризаларида ўзларининг шахсий ишлари билангина чегараланиб қолмай, ташкилотларнинг ишларида рўй бераётган айрим камчиликларни ҳам рўй-рост кўрсатмоқдалар ва аппарат ишини яхшилаш тадбирлари ҳақида аниқ таклифлар киритмоқдалар. Меҳнаткашлардан келаётган бундай хатлар халқимизнинг сиёсий активлиги ошганлигини, партия ва совет ташкилотларининг омма билан алоқаси тобора мустаҳкамланиб бораётганлигини кўрсатади.

Меҳнаткашлардан тушаётган ариза ва шикоятларнинг мазмуни яна шуни кўрсатадики, аҳолининг маданий-маиший эҳтиёжлари ва талабларини қондиришлари лозим бўлган ташкилотлар, муассасалар ва корхоналар раҳбарларининг хатларга бўлган муносабатида ҳали ҳам жиддий камчиликлар рўй бермоқда.

КПСС Марказий Комитетининг «Меҳнаткашларнинг хатлари, шикоят ва аризаларини кўришдаги жиддий камчиликлар ҳақида» деб чиқарган қарорида кўпгина маҳаллий ва марказий давлат муассасаларида, ташкилотларда партия комитетларида, касаба союз ва бошқа жамоат ташкилотларида меҳнаткашларнинг шикоят ва аризаларига расмиятчилик ҳамда бюрократик муносабатда бўлинаётганлиги, бу муҳим ишнинг сиёсий моҳиятига етарли баҳо берилмаётганлиги кўрсатилган. Меҳнаткашларнинг хатлари ўз вақтида кўрилиб, тегишли тадбирлар белгиланмайди. Хатларга кўпинча юзаки, ноаниқ жавоб берилади, жойларда хатларга қандай муносабатда бўлинаётганлиги билан ҳеч ким қизиқмайди ва бу иш устидан назорат қилинмайди.

Яқинда ўтказилган текшириш шуни кўрсатдики, меҳнаткашлар депутатлари Марказий район Совети ижроия комитетида меҳнаткашларнинг хатларига эътиборсизлик билан қаралган. Ижроия комитетнинг бўлимларида ариза ва шикоятларга бюрократларча муносабатда бўлиш ҳоллари кўпдан бери давом этиб келмоқда. Шу йилнинг ўтган 6 ойи мобайнида меҳнаткашлардан келган 1061 хатнинг кўпи оқибатсиз қолиб кетган, айримларига жуда кечикиб жавоб берилган. Районларда гражданлардан келган ариза ва шикоятлар умумлаштирилмайди, камчиликларни тугатиш юзасидан конкрет тадбирлар белгиланмайди. Ариза билан мурожаат қилувчиларга ўз вақтида конкрет жавоб берилмаганлиги натижасида улар сарсон бўлиб юрадилар. Масалан, район ижроия комитетида меҳнаткашларни қабул қилиш анча қийинлаштириб юборилган. Район ижроия комитетининг раиси қоидага мувофиқ ҳафтада икки марта шикоят ва ариза билан келувчиларни қабул қилиши лозим. Лекин келувчилар район ижроия комитети раисининг ҳузурига кириш учун бир неча кунлаб сарсон бўладилар. Район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Х. Ғуломова шу йилнинг ўтган биринчи ярмида меҳнаткашларни жуда оз қабул қилган. Раис муовини ҳам қабул графигини муттасил бузиб келмоқда. Район Советининг уй-жой бошқармасида февраль-март ойларидан бери жавоб берилмаётган аризалар жуда кўп. Бунинг сабаби шундаки, йилнинг биринчи ярмида шу масала юзасидан бирорта бўлимнинг ҳам иши ижроком мажлисида муҳокама қилинмади.

Партия, совет ва касаба союз ташкилотлари меҳнаткашларнинг хатлари, шикоят ва аризаларини кўришда йўл қўйиб келинаётган бундай жиддий нуқсонларни тезда бартараф қилишлари лозим.

Меҳнаткашлар ташкилотларга юборган хатлари, берган ариза ва шикоятларининг тақдири билан қизиқадилар, унга жавоб олишни зориқиб кутадилар, ўз хатларида кўтарилган масалаларнинг тезроқ ҳал бўлишини, ариза ва шикоятларда баён этилган истак-орзуларининг рўёбга чиқишини истайдилар. Шунинг учун ҳам партия, совет, касаба союз ва бошқа жамоат ташкилотларининг раҳбарлари меҳнаткашлардан келган хатлар, шикоят ва аризаларнинг тақдири қандай ҳал қилинаётганлиги, хатларга жавоб бериш тартиби қандай усулда олиб борилаётганлиги билан шахсан ўзлари шуғулланишлари лозим. Ишни шундай ташкил этиш керакки, меҳнаткашларнинг хатларига тегишли муддатда жавоб қилинсин, берилган жавоб эса шу хат эгасини тўла қондира олсин, у ўзининг ҳақ, ёки ноҳақ эканлигига тўла ишонч ҳосил қилсин.

Меҳнаткашлардан келган хатларнинг эътибор билан кўриш, унда кўтарилган масалаларни ҳар тарафлама чуқур таҳлил қилиш ва тўғри хулоса чиқариш, аппаратда рўй бераётган нуқсонларни аниқлаш ва уни бартараф қилишга катта ёрдам беради. Қайсибир ташкилотда меҳнаткашларнинг талаб ва эҳтиёжларига зийраклик билан қулоқ солинса, улар томонидан кўрсатиб берилган камчиликлар изчиллик билан тузатиб борилса ариза ва шикоятлар ўз-ўзидан камайиб боради. Ҳеч кимга сир эмаски, қаерда совет қонунларининг бузилишига йўл қўйилса, гражданларнинг ҳуқуқларини менсимасликка йўл қўйилса шу ерда ариза ва шикоятлар кўп бўлади. Партия, совет ташкилотларининг раҳбарлари бундай нуқсонларга йўл қўймасликнинг ҳамма чораларини кўришлари лозим.

Ариза ва шикоятларни кўриш, унда кўрсатилган масалаларни ҳал қилишда депутатлар ва доимий комиссияларнинг аъзолари муҳим роль ўйнайдилар. Улар меҳнаткашлардан келган хат, ариза ва шикоятларни синчиклаб ўрганишлари, хатда кўрсатилган далилларнинг қанчалик тўғри эканлигини жойларга бориб текширишлари, унинг натижаларини меҳнаткашлар депутатлари советларининг ижроия комитетларида муҳокамага қўйишлари ва унинг тўғри ҳал қилинишига эришмоқлари керак.

Меҳнаткашларнинг хат ва аризалари билан шуғулланиш совет ташкилотлари, депутатлар ва доимий комиссияларнинг фаолиятида энг муҳим участкалардан биридир. Меҳнаткашларнинг хатлари, ариза ва шикоятларида кўтарилган масалаларни тўғри ҳал қилиш партия ва совет ташкилотларининг ишини яхшилашга ёрдам беради, ҳамда уларнинг меҳнаткашлар оммаси билан бўлган алоқаларини янада мустаҳкамлайди.

Н. А. МУҲИТДИНОВ ҚОҲИРАДАН ЎЗ ВАТАНИГА ЖЎНАБ КЕТДИ

ҚОҲИРА, 26 сентябрь. (ТАСС). Бирлашган Араб Республикаси президенти Гамол Абдил Носирнинг таклифига мувофиқ, бу ерда 17 сентябрдан буён меҳмон бўлиб турган СССР Олий Совети Миллатлар Советининг ташқи ишлар комиссияси раиси Н. А. Муҳитдинов бугун эрталаб Қоҳирадан ўз ватанига жўнаб кетди.

Қоҳира аэродромида Н. А. Муҳитдиновни Бирлашган Араб Республикаси президентининг вакили Бирлашган Араб Республикасининг маориф ва таълим министри Камолитдин Ҳусайн, Бирлашган Араб Республикасининг ташқи ишлар министри Маҳмуд Фавзий ва ҳукуматнинг бошқа аъзолари, бир қанча мамлакатларнинг дипломатик вакиллари, Бирлашган Араб Республикаси армиясининг генераллари ва офицерлари, жамоатчилик ва мусулмон руҳонийларининг вакиллари, Бирлашган Араб Республикасининг СССРдаги элчиси Муҳаммад Ал-Куни кузатиб қолдилар. Н. А. Муҳитдиновни СССРнинг Бирлашган Араб Республикасидаги вақтинча ишлар вакили П. И. Герасимов ҳам кузатиб қолди.

Аэродромда Н. А. Муҳитдинов ва Камолитдин Ҳусайн нутқ сўзладилар.

Н. А. Муҳитдинов ўзининг самимият билан қабул қилинганлиги учун чуқур ташаккур изҳор қилиб, бундай деди: «Бу ерда бўлган вақтимизда биз араб халқининг кўнглида Совет Иттифоқига дўстлик туйғулари борлигига яна бир марта ишонч ҳосил қилдик. Биз қаттиқ ишонамизки, мамлакатларимиз ўртасидаги дўстлик бутун дунёда тинчлик йўлида ривожланиб ва мустаҳкамланиб боради».

Камолитдин Ҳусайн Н. А. Муҳитдиновга мурожаат қилиб, бундай деди: «Совет халқи бизга қандай қардошлик туйғуларини изҳор қилса, бизнинг халқимиз ҳам совет халқига шундай қардошлик туйғуларини изҳор қилади. Биз совет халқига ва унинг раҳбарларига энг яхши тилакларимизни йўллаймиз».

МАМЛАКАТГА 500 МИНГ ТОННА ПАХТА БЕРАМИЗ!

ПАХТА ТЕРИШ ВА ТАЙЁРЛАШ СУРЪАТИНИ КЕСКИН ОШИРАЙЛИК!

Нодира Тагирова Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозининг моҳир теримчиларидандир. Нодира шу кунларда колхознинг 5-бригадасида ишлаб, кунига 130-140 килограммдан пахта тераётир. Бошқалар ҳам ундан намуна олиб, кўп пахта теришга ҳаракат қилмоқдалар. Суратда: Нодира Тагирова ёш теримчи ўртоқ М. Абдуллаевага қандай қилиб икки қўллаб тез пахта териш методини ўргатмоқда.

Б. Баскаков ва М. Турсунхўжаев фотолари, (ЎзТАГ фотохроникаси).

Пахта терими қизғин тус олди

Коммунист ўртоқ Файзулла Дўстбеков бошлиқ бригада аъзолари йиғим-теримда олдинда бормоқдалар.

— Мақсадимиз 70 гектар ернинг ҳар гектаридан 38 центнердан «оқ олтин» териб олишдир, — дейди Файзулла ака, — бу ваъдамизни албатта бажарамиз. Даламизда ҳосил мўл.

Бригада далаларини айланиб, теримчиларнинг иши билан танишдик. Бу ерда ҳақиқатан ҳам пахта терими қизғин тус олган. Бригада аъзолари бир-бирлари билан мусобақалашиб, бугун кечагидан, эртага эса бугунгидан кўп пахта териш учун курашмоқдалар. Бу ерда ҳар бир теримчи ўртача 50-60 килограммдан пахта тераётир. Ғўза парваришида кўпчиликка ўрнак кўрсатиб ишлаган колхозчилардан Болбекова, А. Тошпўлатова, Н. Албекова ўртоқлар теримда ҳам ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар. Бригада аъзолари пахта тайёрлаш давлат планини 7 ноябрь кунигача бажариш учун ҳозирдан бошлаб пухта тайёргарлик кўрмоқдалар.

Верхне-волинск районидаги Карл Маркс номли колхозининг И. Тасқулов, Ж. Бадалов, Х. Ҳайитов ўртоқлар бошлиқ бригадаларида ҳам йиғим-терим ишлари ана шундай уюшқоқлик билан ўтказилмоқда. Колхозчилар кўп минг килограммчи илғор теримчиларнинг тажрибасига амал қилиб, йиғим-теримда янгидан-янги ютуқларни қўлга киритаётирлар.

Б. МУТАЛИПОВ,
Ф. ТОҒАЙМУРОТОВ,
У. МУҲАМЕДОВ,

* * *

Газетхонлардан М. Маматқулов, И. Баратов, Э. Аҳмедов А. Қаршибоев, Қ. Собиров ўртоқларнинг ёзишларига қараганда юқорида айтиб ўтилган Верхне-волинск районидаги Куйбишев номли, Мирзачўл районидаги «Мирзачўл» совхози, Оққўрғон районидаги Охунбобоев номли, Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхозининг илғор бригадалари ҳам йиғим-теримни кун сайин кучайтирмоқдалар. Давлатга юқори сортли пахта топшириш учун курашиб, нобудгарчиликка йўл қўймаслик тадбирларини амалга оширмоқдалар.

Область районларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1958 йил 27 сентябргача бўлган МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Районлар	Мавсум бошидан бери	Бир кунлик ўсиш	Районлар	Мавсум бошидан бери	Бир кунлик ўсиш
Бекобод	10,94	1,01	Оржоникидзе	6,35	0,74
Пискент	9,40	0,85	Ўрта Чирчиқ	6,18	0,79
Боёвут	9,05	0,86	Сирдарё	6,16	0,69
Верхне-волинск	8,65	0,82	Юқори Чирчиқ	5,63	0,69
Гулистон	8,60	0,89	Ўртасарой	5,62	0,69
Бўка	8,38	0,95	Янгийўл	5,49	0,66
Мирзачўл	8,17	1,02	Октябрь	5,37	0,66
Бўстонлиқ	7,95	1,00	Қуйи Чирчиқ	4,29	0,83
Оққўрғон	7,73	0,78	Оҳангарон	2,83	0,54
Чиноз	6,56	0,91	Калинин	2,81	0,35

„Ташдормостстрой“ раҳбарлари қачон шартномани бажарадилар?

Биз шийпонга етиб келганимизда бригадир Соат ака Исоқов қўлидаги айрини деворга суяб қўйди-да, энди нима қиламан дегандек қараб қўйди. Унинг бу қарашидан нимадандир норози эканлиги сезилиб турарди.

— Ҳа, Соат ака, бир нарса демоқчимисиз, — сўрадик биз.

— Ҳе, ука, билиб-билмасликка оласан-а, — деди бригадир, — тўплаб қўйилган пахталарга ишора қилиб, — кеча терилган. Хирмон йўқлигидан вақтида қуритиб, жўната олмасдан хунобмиз. Бугун териладиган пахтани қаерга тўкишни билмасдан бошим қотиб турибди.

Кекса пахтакорнинг юракдан айтган бу гаплари бизни ҳам анча ўйлантириб қўйди.

— Шийпон томига ёйиб қўяқолайлик, — дедик ниҳоят.

— Ахир бу иш бир ўзимнинг қўлимдан келмайди-да, салкам 3 тонна пахта, яна теримчиларга мурожаат қилиб, уларни ишдан қолдиришга тўғри келади-да.

— Нима ҳам қилардик, ҳозирча бундан бошқа иложимиз йўқ.

Бундай кўнгилсиз воқеа колхозимизнинг ҳамма бригадаларида ҳам рўй бермоқда. Негаки, колхоз правлениеси йиғим-теримдан олдин бригадалардаги хирмонларни асфальтлаб бериш тўғрисида «Ташдормостстрой» (бошлиғи ўртоқ Р. Ражабов) билан шартнома тузган эди. Шунда улар албатта, хирмонларингизни шу яқин кунлар ичида асфальтлаб берамиз деб қуюқ ваъда берган эдилар. Шартномага биноан «Ташдормостстрой»га колхоз 4411 сўм пул ҳам берди. Лекин пул олингач, раҳбарлар нима учундир ўз ваъдаларини унутиб юбордилар. Бригадаларнинг хирмонлари ҳозиргача асфальтлаб берилмаётир. Бу ҳол кундалик пахта териш графигининг бажарилишига салбий таъсир қилмоқда. Терилган пахталар далада кўп вақт қолиб кетмоқда. Бу аҳвол қачонгача давом этади? «Ташдормостстрой» раҳбарлари қачон шартномани бажариб, бригада хирмонларини асфальтлаб берадилар? Колхозчиларимиз шуни билишни истайдилар.

М. ШУКУРОВ.
Янгийўл районидаги «XIX партсъезд» колхози агрономи.

А. ШОПЎЛАТОВ,
колхоз бригада бошлиғи.

1-„Боёвут“ совхозида машинада пахта териш бошланди

БОЁВУТ, 27 сентябрь («Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбиридан телефон орқали олинди). 1-«Боёвут» совхозининг далаларида мўл пахта ҳосили пишиб етилмоқда. Совхоз ишчилари КПССнинг навбатдан ташқари чақириладиган XXI съезди шарафига меҳнат вахтасида туриб ишлаб, пахта теришни кундан-кунга кучайтирмоқдалар.

Бу ерда машинада пахта теришга ҳам алоҳида аҳамият берилмоқда. Кеча совхозда 26 та пахта териш машинаси ишга туширилиб, 50 тонна пахта терилди. Механик ҳайдовчилардан Оллоберди Худайбердиев, Худайқул Бойбўтаев ўртоқлар ўз агрегатларидан яхши фойдаланиб 3 тоннадан пахта тердилар. Бу моҳир механизаторлар мавсумда 90 тоннадан пахта териш мажбуриятини олганлар.

Машинада пахта териш жуда унумли бўлмоқда. Масалан: совхознинг ўртоқ Дўстмурод Собиров бошлиқ бригадасида бир теримда ҳар гектар ердан 17 центнердан ҳосил йиғиб олинди.

Эртага совхозда 50 та пахта териш машинаси ишга туширилади. Бу машиналарда 100 тонна пахта териш мўлжалланади.

Илғор колхоз даласида

Боёвут районидаги Карл Маркс номли колхознинг пахта далаларига келганимизда қуёш эндигина тоғ ортидан мўраламоқда эди. Шунга қарамай дала теримчилар билан гавжум. Ҳамма кундалик нормани 2-3 баравар бажаришга интилаётгани сезилиб турибди.

Колхознинг К. Жўраев, Х. Оллоёров ўртоқлар бошлиқ бригадаларида айниқса йиғим-терим ишлари қизғин бораётир. Бу бригадалар 24 сентябргача давлатга йиллик планнинг 20 процентидан кўпроқ миқдорда пахта топширдилар. Ҳозир эса кунига йиллик планнинг 1-1,5 проценти миқдорида пахта терилаётир.

Пахтани тезроқ очилтириш учун баъзи майдонлар қўл билан дефолиация қилинди.

Файзинисо Нурматова, Бунисо Оллоёрова, Шафоат Зикирова, Ўрозали Жабборов каби илғор теримчилар ҳар куни 150-160 килограммдан пахта териб, бошқаларга намуна бўлаётирлар. Уларнинг ҳар бири мавсум давомида 15 тоннадан пахта теришга аҳд қилган. Колхозда кўп минг килограммчилар ҳаракати кундан-кунга кучайиб бормоқда.

Шу билан бирга колхозда пахтани машина билан теришга ҳам пухта тайёргарлик кўрилаётир. Дастлаб 200 гектар ердаги пахта машинада теришга ажратилган эди. Имкониятлар ҳисоблаб чиқилгач, 400 гектар ердаги пахта машинада теришга ажратилди ва дефолиация қилинди. 1 октябрдан барча пахта териш машиналарини тўла ишга солиш мўлжалланмоқда. Илғор механизаторлардан ака-ука Жабборов ва Бегимқулов ўртоқлар ўз машиналарини теримга тахт қилиб қўйганлар. Уларнинг ҳар бири мавсум давомида 60-70 тоннадан сифатли пахта териш мажбуриятини олган.

Карл Маркс номли колхоз аъзолари етиштирилган мўл ҳосилни сира нобуд қилмай, тез йиғиб-териб олиш ва партиямиз XXI съездига муносиб совға тайёрлаш учун барча имкониятлардан тўла фойдаланаётирлар.

Н. РОМАНОВ.

Далалардан дараклар

Оққўрғон. Сўнгги беш кунликда Тельман номли колхознинг ўртоқ Сафарали Тўраев бошлиқ бригада аъзолари ўзаро социалистик мусобақада ғолиб чиқдилар. Бригадага беш кунлик топшириқни ошириб бажарганлиги, терилган пахтанинг ҳаммасини биринчи сортга топширганлиги учун колхоз кўчма Қизил байроғи берилди. Бригада аъзоларининг кўпчилиги қиммат баҳо буюмлар билан мукофотланди. Бригадада кўп мингчилар ҳаракати тобора кенгайиб бормоқда. Мавсумда 15 тоннадан пахта териш мажбуриятини олган З. Мадаминова, З. Турғунбоева, Х. Абдуллаева, Қ. Шаршенова ва С. Қорибоева каби илғор теримчилар кунига 150-170 килограммдан пахта териб бошқаларга намуна бўлмоқдалар.

Звеноларaро социалистик мусобақада Абдулла Пардаев ва Эркабой Мердинов ўртоқлар бошлиқ звенолар олдинда бормоқда. Бу звенолар ҳозиргача йиллик пахта тайёрлаш планини 45 процентдан бажардилар.

Шунингдек Ворошилов номли колхознинг Василий Новиков бошлиқ бригадасида ҳам йиғим-терим ишлари қизғин бораётир. Бригаданинг М. Холиқова, Я. Турдибоева, О. Элмуродова каби илғор теримчилари кундан-кунга терим суръатини оширмоқдалар.

Т. Мирзааҳмедов,
М. Муродов,

Пискент. «Пискент» совхозининг Тоир Қамбаров бошлиқ 1-бўлим коллективи йиғим-теримнинг дастлабки кунлариданоқ ишни пухта уюштирдилар. Меҳнатсевар коллектив партиямиз XXI съездини меҳнатда янги ютуқлар билан нишонлаш учун ҳар қачонгидан ҳам зўр ғайрат билан ишлаётир.

13-бригаданинг Н. Жўлдибекова, Н. Эгамқулова каби илғор аъзолари кундан кунга кўп пахта териб, бошқаларга намуна кўрсатмоқдалар.

Райондаги «Гулистон» колхозида ҳам йиғим-терим ишига барча куч тўла сафарбар этилган. Колхозда теримчиларнинг унумли ишлашлари учун барча шароит яратилган. М. Мадаминова, Ж. Бадалова, Ж. Йўлдошева каби илғор теримчилар кундалик нормаларини 1,5-2 баравар бажармоқдалар.

О. Эшонқулов,
Э. Шукуров,
М. Алимов.

ПАХТА ДАЛАЛАРИНИНГ ИЛҒОРЛАРИ

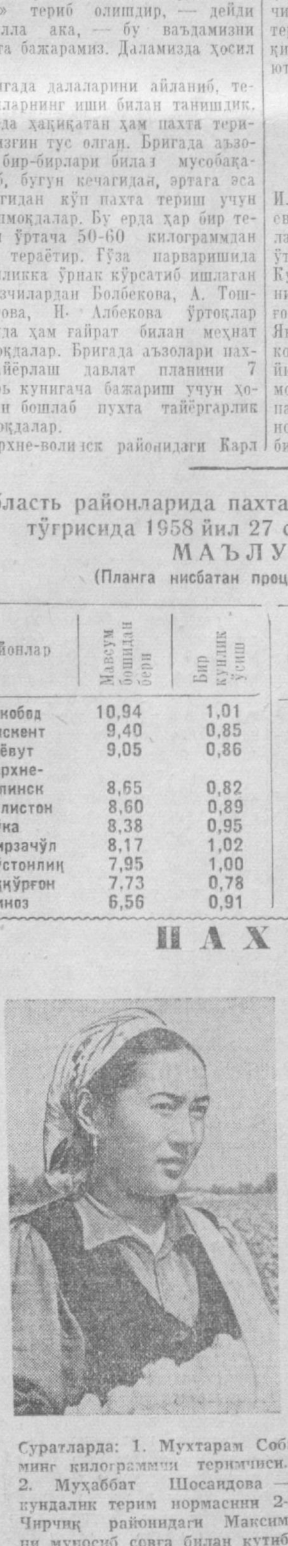

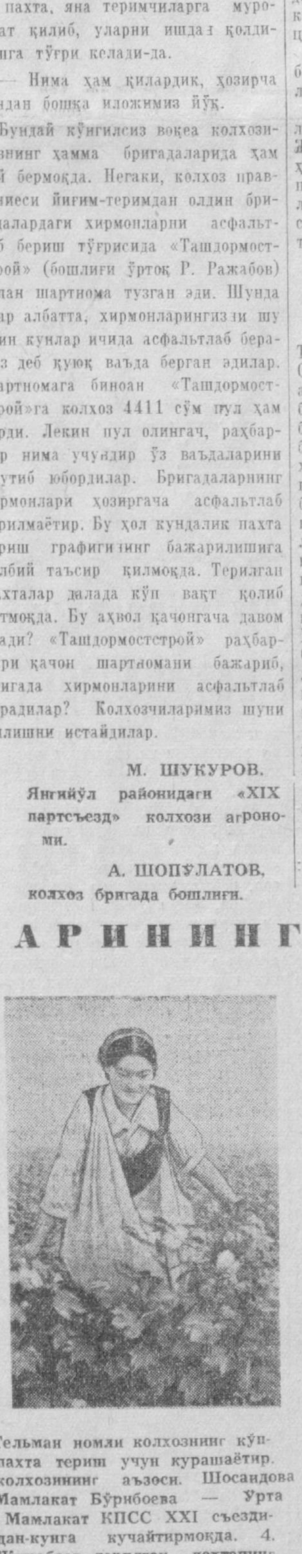

Суратларда: 1. Мухтарам Собирова — Оққўрғон районидаги Тельман номли колхознинг кўп минг килограммчи теримчиси. Мухтарам мавсумда 11 тонна пахта териш учун курашаётир. 2. Муҳаббат Шосаидова — Сирдарё районидаги «Правда» колхозининг аъзоси. Шосаидова кундалик терим нормасини 2-3 ҳиссага етказиб бажараётир. 3. Мамлакат Бўрибоева — Ўрта Чирчиқ районидаги Максим Горький номли колхознинг аъзоси. Мамлакат КПСС XXI съездини муносиб совға билан кутиб олиш учун терим суръатини кундан-кунга кучайтирмоқда. 4. Сирдарё районидаги «Правда» колхозининг раиси ўртоқ Х. Жумабоев терилган пахтанинг сифатини текшириб кўраётир.

М. Шевелев, О. Косирев, М. Устабобоев фотолари.

Болалар учун кийим-кечаклар ишлаб чиқаришга жиддий эътибор берилсин

Шу йилнинг март ойида КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети «Болалар кийими ва пойафзалини ишлаб чиқаришни кўпайтириш, ассортиментини кенгайтириш ҳамда сифатини яхшилаш тўғрисида» муҳим қарор қабул қилдилар. Бутун совет халқи партия ва ҳукуматнинг ана шу қарорини болалар учун кўрсатилаётган буюк ғамхўрликнинг ёрқин ифодаси деб қарадилар.

Кенг истеъмол моллари ишлаб чиқараётган Тошкентдаги кўпгина саноат корхоналарининг коллективлари ана шу қарорга жавобан болалар кийим-кечагини ишлаб чиқариш юзасидан ўз зиммаларига оширилган социалистик мажбурият олдилар. Бу корхоналарнинг ишчилари ва инженер-техник ходимлари ҳамда хизматчилари болалар кийим-кечагини кўпайтириш учун ички резервларни қидириб топиш, меҳнат унумдорлигини кўтариш йўли билан товарлар ишлаб чиқаришни кескин оширмоқдалар.

«Қизил тонг» фабрикасида болалар кийими цехи кенгайтирилди ва у устки кийим тикадиган 2 та йирик агрегат билан ускуналанди. Бу ерда қисқа вақт ичида болалар кийимининг 42 та янги модели ишлаб чиқаришга жорий этилди. Шуни айтиш кифояки, ўтган йилнинг шу вақтидагига нисбатан 80 мингта болалар пальтоси кўп ишлаб чиқарилди. 2-тикув фабрикаси ҳам ўз ишлаб чиқариш қувватининг учдан икки қисмини болалар кийим-кечаги тайёрлашга сафарбар этган. 1-пойафзал фабрикасидаги 2 та йирик цех мактабгача ва мактаб ёшидаги болалар пойафзали ишлаб чиқаришга мослаштирилди ҳамда уларда болалар этиги тайёрлайдиган линиялар ташкил этилди. Болалар оёқ кийими тикадиган махсус цех 2-пойафзал фабрикасида ҳам бор.

Бироқ, ҳали болалар кийим-кечаклари ва пойафзали ишлаб чиқаришда ички резервлардан тўла фойдаланилаётир деб бўлмайди. Шуниси ажабланарлики, айрим корхоналар бундай маҳсулот ишлаб чиқаришни камайтириб юбордилар. Масалан, 1-тикув фабрикаси қиз болалар костюми ишлаб чиқаришни 1957 йилдагига нисбатан 1400 та кам планлаштирган. Болалар костюми, жакетлари ва бошқа товарларни ишлаб чиқариш бўйича берилган топшириқ бажарилмаётир. Корхона раҳбарлари (директори Асриев, партия ташкилотининг секретари Сергеев ўртоқлар) шу вақтга қадар болалар кийими тикиладиган махсус цех ташкил этмаганлар.

Пайпоқ-трикотаж фабрикаси (директори Долимов, партия ташкилотининг секретари Муҳаммаджонов ўртоқлар) умуман давлат планини тузук бажарса-да лекин болалар кийим-кечагининг айрим турларини тайёрлашни 1957 йилдаги даражадан пасайтириб юборган. «Октябрь 30 йиллиги», Охунбобоев номидаги, «III Интернационал» артеллари юқоридаги товарлар юзасидан берилган топшириқни уддалай олмаётирлар. Баъзи маҳаллий саноат корхоналарида ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг ассортименти чекланган, сифати паст. Бу, аҳоли ўртасида ҳақли норозилик туғдирмоқда. 2-тикув фабрикаси бу йил болалар кийимининг 8 та моделини ўзлаштириши лозим эди, лекин шу вақтга қадар уларнинг атиги 5 таси ўзлаштирилган. Корхона паст сифатли товарлар ишлаб чиқариб, шу вақт ичида 160 минг сўм штраф тўлади. Трикотаж фабрикасида ҳам болалар жакетларининг сортлиги 25 дан 38 процентгача пасайиб кетган. Тошкент Халқ хўжалиги кенгаши енгил саноати бошқармаси (бошлиғи ўртоқ Комков), шунингдек шаҳар Совети саноат бошқармасининг раҳбарлари (бошлиғи ўртоқ Катишев) тайёрланаётган маҳсулотнинг сифатини яхшилашга кам эътибор бераётирлар.

Белгиланган давлат планини тузук бажараётган корхоналарда ҳам ана шундай камчиликлар учраб туради. Масалан, савдо ташкилотларининг берган маълумотига қараганда, 1-пойафзал фабрикаси тайёрлаб чиқарган 31 минг 900 жуфт болалар пойафзалининг 2 минг 181 жуфтининг сорти пасайтирилган. Шунингдек шаҳар Совети ҳузуридаги саноат бошқармаси ҳамда промкооперацияларда тайёрланган пойафзал эскириб қолган прейскурантлар бўйича реализация қилинган.

Партия ва Совет ҳукуматининг қарорини амалга оширишда савдо ташкилотлари ҳам катта роль ўйнаши керак. Шаҳар савдо бошқармаси баъзи бир тадбирларни амалга оширди, жумладан 33-магазин болалар кийим-кечаги ва пойафзали сотишга ихтисослаштирилди. 18, 96, 102, 204-магазинларда ана шундай товарларни сотиш учун ихтисослаштирилган бўлимлар ташкил этилди. Аммо амалга оширилган ишлар йил бошида белгиланган тадбирларнинг денгиздан томчисидир. 1-Ташпромторг шу вақтга қадар Шота Руставели кўчасидаги «Ташэнерго» биносида «Болалар дунёси» магазинини очган эмас. «Средазгипроводхлопок» институти маъмурияти эса Карл Маркс кўчасидаги «Болалар дунёси» магазинига иккинчи қаватни бўшатиб бермаётир.

Яқинда Тошкент шаҳар партия комитети бюроси КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети қарорининг қандай бажарилаётганлигини муҳокама қилди. Бюро болалар пойафзали ва кийим-кечагини ишлаб чиқаришни кўпайтириш, ассортиментини кенгайтириш ҳамда сифатини яхшилаш юзасидан амалий чоралар кўрди.

Жумладан, Тошкент Халқ хўжалиги кенгаши олдига тикув фабрикаларини запас газмоллар, фурнитуралар ва бошқа материаллар билан таъминлаш, 2-тикув фабрикасини реконструкция қилиш ва унинг ишлаб чиқариш қувватини ошириш, шунингдек трикотаж фабрикасида болалар учун товар ишлаб чиқаришни кескин кўпайтириш вазифасини қўйди. Бюро шаҳар Совети саноат бошқармаси ҳамда «Горпромсоюз», шунингдек бошқа корхоналар раҳбарларидан ишлаб чиқариш қувватини ошириш учун белгиланган маблағларни тезда ўзлаштириш, болалар пойафзали ҳамда кийим-кечакларининг сифатли бўлиши учун назоратни кучайтириш ва мана шу товарларни ишлаб чиқариш юзасидан берилган планнинг сифат ва ассортиментлар бўйича сўзсиз бажарилишини талаб этди.

Шаҳар партия комитети бюроси корхоналарнинг раҳбарлари, партия, комсомол ва касаба союз ташкилотлари зиммасига КПСС XXI съезди шарафига социалистик мусобақани қизитиб, болалар пойафзали ва кийим-кечаклари ишлаб чиқариш юзасидан берилган топшириқнинг оширилиши билан бажарилишини таъминлаш вазифасини юклади.

Фан ва техника янгиликлари

РЕЗИНА ПОЛ

Шиша саноати илмий-текшириш институтининг тадқиқодчилари линолеумрелин деб аталувчи резина материалини кашф этдилар. Материал автомобилларнинг эски покришкаси ва резина чиқиндиларидан тайёрланади, каучук жуда кам сарфланади. Резина чиқиндилар майдаланиб, унга нефть битуми қўшиб, вулканизация қилинади. Натижада эластик материал-линолеум ҳосил бўлади. Материалнинг устки қатламигина тоза резинадан қилинади. Ана шу қатлам ҳар хил рангга бўялади.

Линолеум-релиндан пол қилишда, деворларни қоплашда фойдаланиш мумкин. Релиндан ясалган пол 10-13 йилга чидайди. Янги материал товушни ютиш хусусиятига эга. Шу сабабли уни радио ва телевизон студияларда ҳам қўлланиш мумкин. Шунингдек, линолеум-релинга химикатлар таъсир этмайди. Шунга кўра уни шифохона, амбулатория, болалар боғчаси ва яслиларда қўлланиш фойдалидир. Яқин вақтлар ичида мамлакатда 10 миллион квадрат-метр линолеум ишлаб чиқарилади.

ЧЎНТАК КИНОАППАРАТИ

Кино ҳаваскорлари яқинда яхши совға — «Кама» деб аталувчи чўнтакда юрадиган съёмка камерасига эга бўладилар. Ҳозир бундай аппаратнинг тажриба нусхалари ишлаб чиқарилди. Камера фойдаланишга жуда қулайдир. Запас касеталарни камерага нур тушиб турган вақтда ҳам жойлайверса бўлади. Ҳар бир касетада 10 метр пленка бўлади. «Кама» механизми конструкцияси турли тезликда расмга оладиган қилиб ишланган. Унда бир секундда 16 ва 32 та кадрни съёмка қилиш мумкин. Шунингдек якка-якка кадрларни ҳам съёмка қилса

Суратда: «Кама» деб аталувчи чўнтак киноаппарати.

———☆ ☆———

бўлади. Янги аппаратда олинган фильм кичик габаритли кинопроектор орқали намойиш қилинади. Бундай кинопроектор камерага қўшиб сотилади.

Муҳиба Иноғомова 10-синфни тамомлагандан сўнг ўз колхозида қолиб ишлашга қарор қилди. Янгийўл районидаги «XIX партсъезд» колхози правлениеси Муҳибанинг қобилиятини ҳисобга олиб уни кутубхоначи қилиб тайинлади. Иноғомова янги вазифани кўнгилдагидек бажармоқда. Суратда: кутубхоначи Муҳиба Иноғомова.

Қ. Розиқов фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

РЕДАКЦИЯГА ХАТЛАР

Кўчамиз қачон очилади?

Киров район ижроия комитетининг қарори билан 1952 йилнинг баҳорида 50 га яқин оилага участка учун ер ажратилди. Ер эгалари уй-жой бинолари қуришга киришдилар. Уларнинг кўпчилиги янги уйларга кўчиб ҳам келдилар. Бу албатта қувончли. Аммо улар кўча очилмаганидан то шу вақтгача катта қийинчиликка дуч келмоқдалар. Қурилиш материаллари, ўтин, кўмир ва рўзғор учун зарур нарсаларни айниқса, лойгарчиликда келтириш ортиқча қийинчиликлар туғдирмоқда.

1956 йилга келиб кўчамизга 2-Кутузов номи берилди ва уйларга номер қоқилди.

1957 йили уй номерлари ўзгарди. Агар бирор ёққа хат ёзадиган бўлсак адрес аниқ бўлмаганидан колверт тагига «до востребование» деб ёзамиз ва кун ора почтага қатнаймиз.

Янги участкалар атрофини эски плансиз уйлар, пахса девор ўраб ётипти. Қишин-ёзин боғлардан, ўнқир-чўнқирлардан ўтиб, бир ярим километр жойдан сув ташиймиз. Илгариги ариқлардан сув келмай қолди, экин битмайди, дарахтлар эса қуримоқда.

Биз кўчанинг очиб берилишини сўраб, Киров район Советига қатнайвериб чарчадик. Чунки уларнинг эрта кел, индин кел дейиши тамом бўлмас экан.

Ҳамид АЗИМОВ,
«Главкульторг» базасининг ишчиси.

Шамси ТЎЛАГАНОВ,
Тошкент темир йўлининг проводниги.

Муаззам ХЎЖАЕВА,
врач.

Ислом ИСМОИЛОВ,
бинокор ишчи.

Қудрат АҲМЕРОВ,
студент.

Камчиликлар тугатилсин

Оҳангарон шаҳар меҳнаткашларини уй-рўзғор мебеллари билан таъминлашда шаҳар саноат комбинати муҳим роль ўйнайди. Лекин бу корхона сўнгги вақтларда ёмон ишлайдиган бўлиб қолди. Комбинатнинг мебель цехидаги аҳвол ачинарлидир. Цех зарур бўлган материаллар билан тўла таъминланмаган, ёғоч йўқлигидан мебель ишлаб чиқариш тўхтаб қолган.

Комбинатда тайёр маҳсулотларни қуритиш учун сушилка қурила бошланган эди. Лекин труба йўқлиги сабабли монтаж ишлари тўхтаб қолди. Комбинатдаги соатсозлик, этикдўзлик устахоналарида зарур материаллар йўқ. Бу аҳвол комбинат директори ўртоқ Турсуновни асло ташвишлантирмаётир. Шунингдек область ижроия комитети ҳузуридаги саноат бошқармаси бошлиғининг ўринбосари ўртоқ Багиров ҳам Оҳангарон шаҳрига келиб, комбинат иши билан чуқурроқ танишмайди. У сўнгги 8 ой мобайнида комбинатга бир мартагина келди, унда ҳам комбинатдаги камчиликларни текширмади. Амалий ёрдам бериш ўрнига қуруқ ваъдалар бериб кетаверди. Аҳвол шу хилда давом этаверса комбинатдаги камчиликлар қачон тугатилади?

И. АҲМЕДОВ.

Мактаблар билан колхозлар ўртасидаги алоқаларни мустаҳкамлайлик

Ғ. ПАЗЛИЕВ,
Верхне-волинск район комсомол комитетининг секретари.

Ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг матбуотда эълон қилинган мактабнинг турмуш билан алоқасини мустаҳкамлаш ҳақидаги мулоҳаза ва таклифлари кун сайин гуллаб-яшнаётган турмушимиз талабига мос, айни вақтда кўтарилган муҳим масаладир.

Болаларимизнинг жисмоний меҳнатга бўлган муносабатини тўғри тарбиялаш, уларни коммунистик жамият қурилишининг актив иштирокчилари қилиб етиштириш мактаб, халқ маорифи ходимлари билан бир қаторда совет, партия, комсомол ташкилотлари ва бутун жамоатчиликнинг муқаддас бурчидир.

Бу муҳим масалани айниқса қишлоқ хўжалигида анча пишиб етилган деб бемалол айтиш мумкин. Бизда бирорта қишлоқ мактаби йўқки, у мактаб ўқувчилари деҳқончиликдан хабари бўлмасин. Ўқувчи пахта экишдан тортиб уни йиғиб-териб олгунча тўла иштирок этади. Ўзи пилла қурти боқади, пилла теради, сабзавот экади, етиштиради, ҳатто ундан уруғ ҳам олади. Бундай фактларни деярли ҳамма қишлоқ мактабларидан келтириш мумкин. Жумладан районимиздаги 1-мактаб ўқувчиларининг колхозчи ота-оналарига кўрсатган ёрдамларини олайлик.

Мактаб ўқувчилари эрта баҳорда оталикдаги «Қизил Октябрь» колхоз правлениесидан 114 гектар ер сўраб олдилар. Ўқувчилар ернинг 57 гектарига пахта, 37 гектарига маккажўхори ва 20 гектарига лавлаги экиб, етиштирилган ҳосилни колхоз складига топшириш мажбуриятини ўз устларига олдилар. 100 ўқувчидан иборат (кўпчилиги комсомоллар) бригада ва звенолар тузилди. Натижада чигит экишдан тортиб уни парвариш қилишдаги ҳамма ишларни ўқувчиларнинг ўзлари бажардилар. Шу кузларда ўқувчилар дарсдан сўнг ўзлари етиштирган «оқ олтин»ни териб, колхоз хирмонига топшираётирлар. Уларнинг ҳар бири кунига 70-80 килограммдан пахта термоқдалар.

Ўқувчилар етиштирган пахта тажрибали пахтакорлар етиштирган пахтадан қолишмайди. Колхоз аъзолари гектаридан 30 центнердан пахта ҳосили топширишга мажбурият олган бўлсалар, ўқувчилар 35 центнердан пахта ҳосили топширишга аҳд қилганлар. Ўқувчилар ўз аҳдлари устидан чиқадилар, албатта. Чунки улар етиштирган ғўзаларнинг ҳар тупида камида 7-8 тадан бўлиқ кўсак бор. Бундан ташқари меҳнатсевар ўқувчилар 37 гектар маккажўхори экилган майдондан 650 тонна силос тайёрлаб бердилар. Улар етиштирган лавлаги айниқса серҳосил бўлди. Яқин кунларда ўқувчилар уни ҳам йиғиштириб, колхоз фермасига топширадилар.

Ўқувчиларнинг бу яхши ташаббусини қўллаб-қувватлаган колхоз правлениеси уларга қишлоқ хўжалиги экинларини парвариш қилишда ёрдам бериш учун колхоз агрономи ўртоқ Е. Вешиковни раҳбар қилиб бириктди.

Шуниси характерлики, колхоз правлениеси ҳамма вақт мактаб ҳаёти билан қизиқиб туради. Мактаб биносини ремонт қилиш, хоналарини кенгайтириш масалаларига катта эътибор беради. Колхоз правлениесининг ташаббуси билан мактабда слесарлик, токарлик устахоналари қурилди. Бу йил колхоз правлениеси мактаб биносини кенгайтириш учун 200 минг сўм маблағ ажратган эди. Ҳозир бу қурилишлар тугалланиш арафасида. Бунинг натижасида мактабда дарслар бир сменага кўчирилади.

Бу мактабни тугаллаб чиққан ўқувчилар тўппа-тўғри ишлаб чиқаришга борадилар, деҳқончиликнинг ҳамма соҳаларида дадил ишлай оладилар. Ўқувчиларнинг бундай ишлаб чиқариш бригадаларини тузиш колхоз ишлаб чиқариши учун ҳам, мактабда политехник таълимни тўла жорий қилиш учун ҳам катта омилдир. Ана шу тартибда таълим ва тарбия олган йигит-қизларимиз сўзсиз коммунистик жамиятимизнинг актив қурувчилари бўлиб етишадилар.

Ҳунар эгалари бўлмоқдалар

Куйбишев районидаги 54-ўрта мактабда политехника таълимини яхшилаш, синф хоналарини кўпайтириш соҳасида бир қанча ишлар қилинди. Мактаб биносига қўшимча 6 та хона, акт ва спорт зали қурилиб, янги ўқув йилида ишга туширилди.

Бундан ташқари 4 хонадан иборат токарлик, дурадгорлик устахоналари қурилди.

Устахонага ўрнатилган станоклар электр қуввати билан ишлайди. Устахонада ўқувчиларнинг токарлик, фрезерлик, дурадгорлик ва бошқа касбларни ўргатиш учун ҳамма имкониятлар яратиб берилган.

Мактаб маъмурияти шу йилнинг ўзида 82 минг сўмлик ўқиш қуроллари ва зарур инвентарлар сотиб олди.

Мактабни оталикка олган экскаватор заводи маъмурияти мактабга 3 токарлик, биттадан фрезер, пармалаш станоклари ва бошқа асбоб-ускуналар ажратиб берди.

З. Ахтямова.

* * *

Чирчиқ шаҳридаги Сталин номли ўрта мактабда политехника дарси асосий дарслардан биридир. Мактабда токарлик, слесарлик, механика, электротехника, дурадгорлик ва бошқа бўлимлар ташкил қилинди.

Мактабни оталикка олган «Ўзбекхиммаш» заводи мактаб устахонасини қайта ремонт қилиб, ёғоч тиладиган станоклар ва дурадгорлик асбоб-ускуналари берди. Мактабда меҳнат дарси яхши олиб борилмоқда. 8, 9, 10-синф ўқувчилари электротехникани мустақил ўрганиб, станокларни ўзлари бошқармоқдалар. Юқори синф ўқувчилари эса бир қанча стол ва стуллар тайёрладилар. Улар станоклар бузилиб қолган вақтда уни ўзлари ремонт қила оладиган бўлдилар.

А. Мирпўлатов.

Аҳолини рўйхатга олишга ёрдам кўрсатиш комиссияларининг энг муҳим вазифалари

Яқинда бошланадиган Бутуниттифоқ аҳолини рўйхатга олиш ишига тайёргарлик кўришга ва уни ўтказишга Совет жамоатчилигини кенг жалб этиш бу ишни муваффақиятли ўтказишнинг энг муҳим шартларидан биридир.

Бизнинг мамлакатимизда статистика давлат иши, умумхалқ ишидир. СССРдаги давлат статистика органлари ўз фаолиятида ҳамиша меҳнаткашларнинг актив иштирокига ва қўллаб-қувватлашига таяниб иш кўради. Кенг масштабда йирик статистик текшириш ўтказиладиган бўлса, мамлакатимиз аҳолиси ўртасида бундан ҳадиксираш, хавфсираш ва бу текширишга ишончсизлик билан қараш сингари кайфиятлар асло содир бўлмайди. Чунки бизда Давлат статистика органлари томонидан ўтказиладиган бундай текшириш меҳнаткашларнинг турмуш даражасини кўтаришни кўзда тутади.

Капиталистик мамлакатларда эса бутунлай бошқача аҳволни кўрамиз. Ўзига тааллуқли статистик текширишлар ўтказиладиган бўлса, капиталистик мамлакатлар аҳолиси бу ишга ишончсизлик билан қарайди, ундан хавотирланади. Бу ишонмаслик ва хавотирланиш бежиз эмас. Чунки капиталистик мамлакатларда статистик текширишлар, шу жумладан аҳолини рўйхатга олиш янги солиқлар жорий қилиш ёки мавжуд солиқлар миқдорини кўпайтириш йўли билан қўшимча фойда олиш мақсадида ўтказилади.

Аҳолини ҳар қандай рўйхатга олиш мамлакат экономикаси ва маданиятини характерловчи бой статистик материал беради. Буржуазия мана шу материалдан қўшимча фойда олиш имкониятларини қидириш мақсадида, яъни меҳнаткашларни янада кўпроқ талаш, уларни янада кучлироқ эксплуатация қилиш мақсадида фойдаланади.

Америка империалистик магнатларининг органи бўлган «Магазин оф Уолл-Стрит» журнали 1950 йилда Америка Қўшма Штатларида ўтказилган аҳолини рўйхатга олиш тўғрисида бундай деб ёзган эди: «Рўйхатга олиш натижалари мамлакатдаги ишлаб чиқаришнинг барча соҳаси учун қимматли маълумотлар беради ва идрокли банкирга, корхона эгасига ҳамда капитал маблағ сарфлаш бўйича мутахассисга айни вақтда ва келажакда қайси соҳаларда энг кўп фойда олиш мумкинлигини аниқлаш имкониятини беради». Бошқача қилиб айтганда, америка монополистларининг органи бўлган бу журнал ҳукмрон синф максимал фойда олиш имкониятларини аниқлаш нуқтаи назаридангина аҳолини рўйхатга олиш натижалари билан қизиқишини сурбетларча эътироф этади. Мана шунинг учун ҳам капиталистик мамлакатлардаги кенг меҳнаткашлар оммаси аҳолини рўйхатга олишдан ҳадиксирайди, хавотирланади.

Аҳолини рўйхатга олишга мамлакатимиз меҳнаткашлари зўр эътибор билан қарайдилар ва уни қўллаб-қувватлайдилар. Буни шундан ҳам билиш мумкинки, мамлакатда 1939 йилда ўтказилган энг сўнгги аҳолини рўйхатга олиш ишида статистика органлари томонидан ҳисобчи, контролёр-инструктор, рўйхатга олиш бўлимининг мудири сифатида жалб этилган ходимлардан ташқари юз мингларча кишилар ўз истаклари билан иштирок этдилар. Улар ҳамма жойда аҳолини тўла ва аниқ рўйхатга олишни таъминлашда статистика органларига катта ёрдам бердилар. Шунинг учун ҳам 1959 йилда аҳолини рўйхатга олиш пайтида кенг жамоатчиликнинг актив ёрдамини уюштириш масаласига партия ва ҳукуматимиз катта эътибор бермоқдалар.

Аҳолини рўйхатга олишга тайёргарлик кўриш ва рўйхатга олиш ишига жамоатчиликни жалб этишнинг асосий формаларидан бири шаҳар, район, қишлоқ ва посёлка Советлари, катта уй-жой бошқармалари, корхоналар, муассасалар колхозлар, совхозлар ва ўқув юртлари ҳузурида аҳолини рўйхатга олишга ёрдам кўрсатиш комиссиялари тузишдир.

1939 йили 12 январгача, яъни ҳисобчиларнинг ўзларига бириктилган участкадаги хонадонларни айланишга бошлагунларича, Совет Иттифоқида 215 минг ёрдам кўрсатиш комиссияси ташкил этилиб, комиссия аъзоларининг сони қарийб 1 миллион кишига етган эди. Қишлоқ Советлари ҳузуридаги комиссия аъзоларининг сони 250 минг кишидан кўп, колхоз ва совхозлар ҳузуридаги комиссия аъзоларининг сони 400 минг кишига яқин, корхона ва муассасалар ҳузуридаги комиссия аъзоларининг сони 130 минг кишидан зиёд эди.

Ёрдам кўрсатиш комиссиялари конкрет қилиб айтганда, қандай иш бажарадилар ва уларнинг иши қай тарзда ташкил этилади?

1939 йилда асосий, 1957 йилда тахминий ўтказилган аҳолини рўйхатга олиш тажрибаси шуни кўрсатадики, ёрдам кўрсатиш комиссияларининг шуғулланадиган масалалари миқёси жуда кенг. Энг биринчидан, бу комиссия аъзолари номерлаш тартибини, аҳоли яшайдиган жойлар рўйхатининг тўғри ёки нотўғри тузилганлигини ҳамда қишлоқ Советларида тегишли гувоҳномалар орқали ва шаҳарларда уй дафтарлари орқали аҳоли рўйхатини текширадилар.

Рўйхатга олиш ишига ўз шаҳрини, районини, қишлоқ совети ва кварталини, кўчаларни ва аҳоли турган иморатларни яхши биладиган, темир йўл будкалари, қоровулхоналар, колхоз дала шийпонлари шунингдек балиқчи, овчи, ўрмон қоровули ва шу кабиларнинг айрим-айрим уйларининг қаерда жойлашганлигини аниқ биладиган кишиларни кенг жалб этиш жуда катта аҳамиятга эга эканлиги тўғрисида гапириб ўтирмаса ҳам бўлади. Район ва қишлоқ советларининг мавжуд карталари сифатини, шаҳар ва посёлкалар планининг қандай тузилганлигини ерли кишиларнинг иштирокисиз текшириб чиқиш қийин. Маҳаллий аҳоли ва ёрдам кўрсатиш комиссияси аҳолини рўйхатга олиш юзасидан тузилган ташкилий планни қатъий аниқлашда, саноқчи ва контролёр-инструкторларнинг участкаларни айланиш планларини, энг қулай ва мақсадга мувофиқ маршрутини тайёрлашда катта ёрдам кўрсатадилар.

Ёрдам кўрсатиш комиссияси ҳисобчилар, контролёр-инструкторлар, рўйхатга олиш бўлимларининг мудирлари ва уларнинг ёрдамчиларини тайёрлашда катта роль ўйнайди. Комиссия аҳолини рўйхатга олишдек мураккаб ва масъулиятли ишга саводли, интизомли, аҳолиси рўйхатга олинадиган жойни яхши биладиган кадрларни жалб этишга кўмаклашади. Рўйхатга олувчи масъул кишилар номзоди рўйхатга олишга ёрдам кўрсатиш комиссиясининг тавсияси билангина шаҳар ижроия комитетлари томонидан тасдиқланади.

Бундан ташқари, ёрдам кўрсатиш комиссиялари рўйхатга олиш бўлимлари учун жой топиш ва уни жиҳозлашда, рўйхатга олиш учун зарур бўладиган материал ва бланкаларни сақлайдиган хона ҳамда инструкторлар участкалари учун жой топишда, рўйхатга олувчи ходимларни зарур транспорт билан таъминлашда, ҳамда ҳисобчилар, контролёр-инструкторлар, рўйхатга олиш бўлимларининг мудирлари, республика Марказий Статистика Бошқармаси инструкторларининг бир-бирлари билан аниқ ва узлуксиз алоқа қилиб туришларини таъминлашда статистика органларига яқиндан ёрдам кўрсатишлари зарур.

Ёрдам кўрсатиш комиссиялари, аҳолини рўйхатга олиш пайтида рўйхатга олувчиларга айниқса актив ёрдам кўрсатишлари талаб этилади. Бир киши ҳам рўйхатга кирмай қолмаслигини таъминлашда бу комиссиянинг роли жуда каттадир.

Шунингдек ёрдам кўрсатиш комиссияси аъзолари рўйхатга олиш бошлангунча аҳоли ўртасида Бутуниттифоқ аҳолини рўйхатга олишнинг моҳияти ва аҳамиятини англатишлари, меҳнаткашларга бунинг тартиби ва программасини тушунтиришлари керак.

Ҳозирги пайтда областимиздаги барча район ва шаҳар ижроия комитетлари ҳузурида рўйхатга олишга ёрдам кўрсатиш комиссиялари тузилди. Бу комиссияларга шаҳар ва район ижроия комитетлари раисларининг ўринбосарлари бошчилик қилмоқдалар. Комиссиялар составига рўйхатга олиш учун тайёргарлик кўришга алоқадор бўлган ташкилотларнинг ходимлари: архитекторлар, ер тузувчилар, район уй-жой бошқармаларининг ходимлари, шаҳар коммунал хўжалиги ходимлари ҳамда жамоат ташкилотларининг вакиллари, Марказий Статистика Бошқармасининг шаҳар ва районлардаги инструкторлари киритилган.

Областимиздаги қишлоқ Советлари, саноат корхоналари, колхозлар, совхозлар, муассасалар уй-жой бошқармалари ҳузурида ҳозирча ҳеч қаерда ёрдам кўрсатиш комиссиялари тузилган эмас. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар ва район Советлари ҳузуридаги аҳолини рўйхатга олишга ёрдам кўрсатиш комиссиялари ҳали ишларни қизитиб юборганларича йўқ. Тўғри, айрим жойларда ёрдам кўрсатиш комиссиялари рўйхатга олиш учун тайёргарлик кўришда статистика органларига яқиндан кўмаклашмоқдалар. Бунга Чирчиқ шаҳар Совети ҳузурида тузилган комиссия ишини мисол қилиб кўрсатиш мумкин. Шаҳар ижроия комитети раисининг ўринбосари ўртоқ Росинский бошчилик қилаётган бу комиссия ёрдамида уйларни номерлаштириш тартибга солинди, шаҳарнинг плани ва хонадонларнинг рўйхати тузиб чиқилди, аҳолини рўйхатга олиш юзасидан Марказий Статистика Бошқармасининг шаҳардаги инструкторига ёрдамчилар танлаб тасдиқланди, рўйхатга олиш бўлимларининг мудирлари тайинланди, ҳисобчилар ва контролёр-инструкторлар танланмоқда, шунингдек уй дафтарлари тутишни, гражданларни прописка қилиш ва пропискадан ўчиришни тартибга солиш юзасидан бир қанча чоралар кўрилмоқда. Бутуниттифоқ аҳолини рўйхатга олишни ўтказишдан мақсад ва унинг аҳамияти меҳнаткашларга кенг тушунтирилмоқда.

Афсуски, шундай аҳволни ҳамма жойда ҳам учратмаймиз. Ташкил этилганидан бери ҳали бир марта йиғилиш ўтказмаган ва мутлақо иш бошламаган ёрдам кўрсатиш комиссиялари областимизда анчагина бор. Бунга сабаб кўпгина район ижроия комитетларининг раислари ёрдам кўрсатиш комиссиялари ишини йўлга қўйиш ва яхшилашга эътибор бермаётирлар. Тошкент, Юқори Чирчиқ, Бекобод, Гулистон, Верхне-волинск, Боёвут район ижроия комитетларида аҳвол шундай. Мазкур район ижроия комитетлари раисларининг бепарволиги натижасида бу районлардаги комиссиялар шу пайтгача деярли ҳеч қандай иш қилгани йўқ.

Комиссиянинг ўзи тўғри ва мақсадга мувофиқ тузилган бўлса ва унга оператив раҳбарлик қилиб турилсагина у муваффақиятли ишлаши мумкин. Комиссияни тузиб қўйиб, энди у ўзича мустақил равишда аҳолини рўйхатга олишга тайёргарлик кўраберади, деб ўйлаш нотўғридир. Ёрдам кўрсатиш комиссияларига доимий равишда эътибор бериш, уларга конкрет топшириқ ва вазифалар бериб бориш зарур. Бу ишларни Марказий Статистика Бошқармасининг район ва шаҳарлардаги инспекторлари бажарадилар. Улар рўйхатга олишга ёрдам кўрсатиш комиссияларига конкрет топшириқлар бериш билан бирга, комиссияларнинг иш планларини тузишда ёрдам берадилар.

Бутуниттифоқ аҳоли рўйхатини олишни бошлашга оз вақт қолди. Шунинг учун тайёргарлик ишларини ҳар қачонгидан ҳам кучайтириш ва тезлаштириш талаб этилади. Статистика органларининг инструкторлари, маҳаллий Советларнинг ходимлари ва ёрдам кўрсатиш комиссияларининг аъзолари ўз фаолиятларини активлаштиришлари зарур.

Бўстонлиқ, Паркент, Пискент, Оҳангарон районларининг аҳоли яшайдиган баъзи пунктларида (қишда бошқа жойлар билан алоқа қилиши қийин бўлган ва қатнов деярли тўхтаб қоладиган пунктларда) ҳукумат қарорига биноан 1958 йил 10 октябрдан аҳоли рўйхатга олина бошлайди. Мана шу жойлардаги ёрдам кўрсатиш комиссиялари вақт зиқ бўлиб қолганлигини ҳисобга олиб, тайёргарлик ишларини тезлаштиришлари зарур.

Хулоса қилиб айтганда, аҳолини рўйхатга олишга ёрдам кўрсатиш комиссиялари Бутуниттифоқ аҳоли рўйхатини тузишда ғоят катта роль ўйнайди. Кенг жамоатчилик бу ишга қанчалик кўп ва актив жалб этилса, муҳим давлат аҳамиятига эга бўлган рўйхатга олиш иши шунчалик яхши ва муваффақиятли ўтади.

Д. РИЗАЕВ,
Тошкент область статистика бошқармаси бошлиғининг ўринбосари.

ОСИЁ ВА АФРИКА МАМЛАКАТЛАРИ ЁЗУВЧИЛАРИНИНГ КОНФЕРЕНЦИЯСИ ОЛДИДАН

Тинчлик ва халқлар дўстлиги учун!

Марсиаль СИНДА

(Конго)

Тонг нури

Африка,
Қулфурушлик —
Бу сенинг билагингга
Маҳкам ёпишиб олган
Бедаво бир ярадир.
Мени ҳаво бўғади.
Билқиган балчиқ ҳиди,
Кўланса батқоқ ҳиди,
Чириган ёғоч ҳиди,
Томоғимга солиниб
Боғланган сиртмоқ ҳиди
Мени ғоят бўғади
Тўхтамай тўлғанади
Фикрларим тўлқини,
Бу менинг шикояту
Кўз ёш, қўшиқларимни
Ўз қалбингда олиб юр
Сен эй менинг чилдирмам!
Тинмай қуллик ҳақида,
Ва қул қилиб сотилган
Боболарим ҳақида
Қоялар шивирлашиб,
Юз турли оҳанг билан,
Юз турли шовқин билан
Қичқиришар тўлқинлар.
Ва фикримнинг бетоқат —
Бесабр тўлқинлари
Қирғоқларга сурилиб,
Қирғоқларга урилиб,
Оёқларим остига
Аста ётиб қолади.
Менинг шикоятиму
Кўз ёш, қўшиқларимни
Бутун олам бўйлаб ёй
Сен эй менинг чилдирмам!
Ҳаво бўғиб ташлайди,
Қуллик, ачиб-сасийди.
Бу ҳид қора гранит
Қоялар теппасида
Конгонинг осмонига
Маҳкам осилиб олган.
Фикримнинг тўлқинлари
Қирғоқларга сурилиб,
Қирғоқларга урилиб,
Оёқларим остига
Ётиб ўлаётирлар,
Яна сўлаётирлар,
Ҳалок бўлаётирлар.
Бу менинг шикояту
Кўз ёш, қўшиқларимни
Бутун олам бўйлаб ёй
Сен эй менинг чилдирмам!
Ҳаво мени бўғади,
Африка,
Қулфурушлик —
Бу сенинг билагингга
Маҳкам ёпишиб олган
Бедаво бир ярадир.
Эсла менинг чилдирмам,
Сен эсингга ол тездан,
Ҳа, бу бизнинг Африка
Қирғоқларидан тортиб
Мартиникага қадар,
Ва Гвианга қадар,
Ҳам Гвадулупаю
Ва ундан тортиб Антиль
Ароллрага қадар
Мутлақ бўғилиб қолган
Ушбу овозимизнинг
Қачонлардир ўтмишда
Озод бўлганин эсла!
Сассиқ сиртмоқ инсоннинг
Бўйнида-я, хах, хах, ҳа!
Менинг шикоятиму
Кўз ёш қўшиқларимни
Бутун олам бўйлаб ёй
Сен эй менинг чилдирмам!
Орзу, гулҳаёлларнинг
Дамлари кечишин айт,
Оғир хунук тушларнинг
Дамлари кечишин айт,
Азоб-уқубатларнинг
Дамлари кечишин айт,
Ва шаку шубҳаларнинг
Дамлари кечишин айт,
Туннинг зўр даҳшатини
Қувиб юбормоқ учун
Бақириб йиғлашларнинг
Дамлари кечишин айт...
Менинг шикоятиму
Кўз ёш, қўшиқларимни
Бутун олам бўйлаб ёй
Сен эй менинг чилдирмам!
Айт, сўзсиз қотиб қолиш
Дамлари кечишин айт,
Айт кундуз кунлари ҳам
Хўжайинларидан қўрқмай
Дағдаға, шовқин солиш
Дамлари кечишин айт,
Айт, ғазабдан маст бўлиб,
Кўзимиз қонга тўлиб,
Тишлар тинмай ғижирлаб
Қайнаб хириллаб туриш
Дамлари кечишин айт.
Ҳа, ҳозирча биз фақат
Қўрқитамиз.
Сўнг-чи, сўнг...

ОСИЁ ВА АФРИКА МАМЛАКАТЛАРИ ЁЗУВЧИЛАРИНИНГ КОНФЕРЕНЦИЯСИНИ ЎТКАЗИШ ОСИЁ-АФРИКА ТАЙЁРГАРЛИК КОМИТЕТИДА

26 сентябрда ҳинд адиби Гопал Халдар раислиги остида Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчиларининг Конференциясини ўтказиш Осиё-Африка тайёргарлик комитетининг навбатдаги мажлиси бўлди.

Мажлисда Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчилари билан алоқаларни кенгайтириш кичик комитетининг фаолияти ҳақида Сюити Като (Япония) доклади тингланди.

Қабул қилинган резолюцияда комитет бир қанча мамлакатларнинг, жумладан Африка мамлакатларининг ёзувчилар ташкилотлари билан алоқаларни кенгайтириш юзасидан Кичик комитет тақдим этган тавсияларни маъқуллади. (ЎзТАГ).

Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчилари конференциясини ўтказиш Тайёргарлик комитетининг аъзолари Ўзбекистон ССР ҳаётига катта қизиқиш билан қарамоқдалар. Суратда (ўнгдан иккинчи): Тайёргарлик комитетининг аъзоси Бенжамен Матип (Камерун) Тошкент тўқимачилик комбинатига бориб, бу ерда ишланган маҳсулотлар билан танишмоқда.

В. Лейзерович фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

ЮАНЬ ШУИ-ПО

(Хитой)

Осиё халқининг сўзи

Неча юз йилларки, қамчилаб, саваб
Келгиндилар тилди яғринимизни.
Ким эслади иссиқ жазирамада —
Осиё чўлида судралган бизни.
Озмунчами кўз ёш сингиб тупроққа
Озмунчами зирқ-зирқ қилди яралар.
Душман кемалари озмунчами ахир
Тинч океан бўйлаб сузди сарба-сар.
Бироқ энди биздан бутқул кетмоқда,
Аримоқда аччиқ қайғу-алам, ғам.
Қон дарёси тўлиб оққан ерларда
Очилмоқда эркнинг гуллари бу дам.

Ватанни шарафлаб олға босамиз,
Қўшиғимиз бизнинг шўх ва ўйноқи.
Ҳақсизлик занжирин парчалаб ташлаб
Янги Хитой ери туғилган, боқи..
Бу кун Малаяда ва Вьетнамда
Сувлар ғазаб билан қирғоққа урар.
Нурга интилган халқ зафар байроғин
Бош устида ёйиб, даст тутиб юрар.
Зўр муҳаббат билан боқдик Россияга,
Бахтга томон юрдик, бахт қучдик.
Жўнаб қолинг энди қонхўр жаллодлар,
Тинчлик кучи енгилмас кучдир.

Альда до эспиртиру САНТУ

(Африка — Сан-Томэ ороли)

АГУА ГРАНДДА...

Қишлоқдан чиққан йўл ястаниб ётар
Аграгранданинг қирғоғи бўйлаб.
Чўнқайишиб олиб Негр аёллари
Сувга кир чайишар кулишиб, куйлаб.
Қуйлаб тошга уриб ишқашар кирни,
Шодан қўшиқ айтиб кулишар шўх-шўх.
Учқур еллар билан таралиб кетар
Улар ўйнаб-кувнаб айтган бу қўшиқ.
Улар шўх-шўх куйлар, қайноқ тош устига
Кирларини қўйиб кулишар беғам.

Улар қаршисида дарё ўйнаб оқар,
Дарё ичра ўйнар болалари ҳам.
Фақат ёлғизгина ёшлик билан бахтли,
Ёшлик билан қувноқ ўсмир болалар.
Шўхлик билан ўйнаб, сувни чалпиллатиб
Сув сочишиб тинмай шовқин солалар.
Қайтиш чоқларида қувноқ қўшиқлари
Йўл-йўлакай аста секинлаб кам-кам,
Таққа тўхтаб қолар қашшоқ қишлоқнинг
Остонасин босиб кирилгани дам.

ЛИ ГИ-ЕН

(Корея)

БАҲОР

Ҳазил қилди чоғи табиат бизга:
Кунлар исиб кетиб, қорлар эриди.
Боғлар шовуллади.
Кўрган киши худди —
Шовқун солиб баҳор келди дер эди.
Аммо бугун бўлса,
Бугун шимол ёқдан
Совуқ шамол эсди,
Яна оппоқ қор,
Яна қаҳратон қиш,
Назарингда гўё —
Чекинганга ўхшаб туюлар баҳор.
Бироқ, баҳор баҳор номи билан қолар,
Баҳор муқаррардир,
Кеч чоғларида
Қаердаики боқма
Қизғич шафоқли —
Кўкни қучган дарё қирғоқларида
Олис булутларнинг кўкиш-қорамтил
Манзарасин илғаб қолар кўзларинг.
Қайда кезсанг, шунда яшириниб ётган

Навбаҳорни топиб олар кўзларинг.
Шундай.
Баҳор баҳор номи билан қолар.
Унинг келиб кириб бошланиши ҳам
Ҳарбий тактикага ўхшайди худди:
Орқага чекиниб у икки қадам,
Евни кучли зарбга тутмоқлик учун
Барча резервларни тайёрлаб олар.
Сўнгра янги қудрат, янги куч билан
Шовқин-сурон билан олға йўл солар.
Кўриб турмоқдамиз кўз ўнгимизда
Табиатнинг мангу қонунини биз:
Баҳор зулмат қишга ҳужум қилмоқда
Баҳор курашмоқда толмай тинимсиз.
Азамат тарихнинг дадил қадам товушин
Эшитиб турмоқда бутун халқ ҳар дам.
Ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ.
Ҳеч ким тўхтатолмас
Улуғ инсоният баҳорини ҳам.

Русчадан ШУНҚОР таржималари.

Мишигийн ШИРЧИНСУРЭН

(Мўғулистон)

ЖИЛҒА ОҚАДИ

Югуриб, ўйноқлаб жилға оқади,
Мавж уриб, қўнғироқ кўпиклар отар,
Ҳеч ерда тўхтамай қулоч отади,
Даралар остидан товланиб ўтар.
Қаёққа интилар тоғлардан тушиб,
Қаёққа шошади урилиб тошга,
Чўққилар оша у чўл излаб, жўшиб,
Борарми булутга ёки қуёшга?
Нафасин совутган кузги жилғалар,
Куннинг кеч нурлари эркалолмас ҳеч,
Эгийн дарёсига сувларин элтар,
Мўғулистон қандай гўзал кузак-кеч!
Атрофда водилар нур эмган, атлас,
Олтин экинзорлар ярқирар, кўркам.
Эгийн водисида комбайнлар тинмас,
Қирғоқда саф тортиб тоғ бўлган ғарам.

Жилға Эгийн билан икки кун чопиб,
Сарҳаддан йўл олар янги ерларга,
Қўл берар қудратли, улкан Селенга,
Шунинг-чун югурар чиқиб қирларга...
Селенга суви-ла шошар Байкалга,
Сокин қулоч ташлар, тиниқ, шаффоф, дур,
Илгари қоялар аксин элтарди,
Бугун эса ГЭСдан келтиради нур.
Улкан кўприкларнинг остидан букун
Меҳнатни улуғлаб оқиб ўтади,
Янги пароходлар кўради ўзин,
Тез учар поездлар боқиб ўтади.
Янги қишлоқлар ва уйлар ёнидан,
Олтин далалардан ўтар у дарё,
Бепоён Байкалга Селенга билан
Югуриб, иқболга учади гўё.

Русчадан НАЗАРМАТ таржимаси.

ОСИЁ ВА АФРИКА МАМЛАКАТЛАРИ ХАЛҚЛАРИНИНГ МАҚОЛЛАРИ

ХИТОЙ МАҚОЛЛАРИ:

Арслон билан учрашмоқ —
Офат билан тўқнашмоқ.
Билим-бойлик, билганга илашади.
Боғинг кўкармаса худодан эмас,
Ўзингдан ўпкала.
Доно бўлмаган киши камтарин бўлса мумкин,
Лек камтарин бўлмаса, доно бўлолмайди.
Лаб бўлмаса, совуқни тиш ҳам сезади.
Кўп кенгашиб лозим топса,
Лойдан ёқут ясайди.

КОРЕЯ МАҚОЛЛАРИ:

Денгизнинг чуқурлигини кечиб биласан,
Одамнинг кимлигини — узоқ яшаб.
Дум узун бўлса — босилади.
Ёзда бир кун ишламаган,
Қишда ўн кун тишламайди.
Юксак тоғнинг тепасида бўлиқ воҳа бўлади.
Қалампир — кичик, тилни ўяди.

СУРИЯ МАҚОЛЛАРИ:

Ҳовучлаб сув ичмаганнинг,
Чанқоғи ҳеч босилмас.
Чумолининг йил йиққани,
Туянинг бир ютгани.
Тухум ўғирлаган,
Туя ҳам ўғирлайди.

ЭРОН МАҚОЛЛАРИ:

Гул узмоқчи бўлган киши,
Тиканнинг заҳридан тоймас.
Тиғ яраси танни тешади,
Тил яраси — кўнгилни.
Тўрт оёғи билан яхши от ҳам қоқилади.
Дарахтнинг мўртини қурт ейди.

Такидзе КОБАЯСИ

ПАРТИЯ УЧУН

(ҲИКОЯ)

Япон ёзувчиси, коммунист Такидзе Кобаяси 1903 йилда туғилиб, 1933 йили турмада эксплуататорлар қўлида ваҳшийларча ўлдирилган. У ўзининг қисқа умрида кўпгина ҳикоя ва повестлар ёзиб қолдирган. Кобаяси «Партия учун» повестини умрининг охирида подпольеда эканлигида ёзган. Бу асарда Япониянинг Курата заводидаги партия ячейкаси аъзоларининг эксплуататорлар зулмига қарши курашлари ҳикоя қилинади. Биз қуйида шу повестдан парча босдик.

Шу куни кечаси мен алламаҳалгача ўтирдим; завод газетасига мақола ёздим, район раҳбарларига бериладиган ҳисоботларни тартибга келтирдим, сўнг партия марказидан олинган брошюра ва материалларни ўқиб чиқдим.

Эртасига эрталаб соат ўнга қадар ухлаб қолибман. Кейинги вақтларда ўзимнинг жуда сезгир бўлиб қолганимга ҳайрон қоламан, бегона одам уйга кирди дегунча дарҳол пайқайман. Ўша куни ҳам, худди биров уйготгандай, тўсатдан кўзимни очдим. Бошимни кўтариб қарасам, айтганимдай уйда участка полициячиси турибди. Уй дафтарини текширгани келган экан. Бундай пайтларда яна мени чақириб ўтирмасин, деб олдини олиб, бир парча қоғозга ўзим ҳақимдаги маълумотларни ёзиб, хозяйкага бериб қўйган эдим. Полициячи ҳамма нарсани ипидан-игнасигача суриштирди. Хозяйканинг оиласи тўғрисида ҳам худди бир жиноятни текшираётгандай синчиклаб сўради. Бу менга жуда ғалати туюлди, кўнглим ғаш бўла бошлади. Пастдагиларнинг гапларига қулоқ солганим ҳолда қоғозларим турган чамадонни ёпдим-да, секин-аста кийина бошладим. Полициячининг:

— Уйингизда одам турадими? — деган товуши эшитилди.

— Ҳа, туради... — деб хозяйка жавоб берди-да, сўнг мен берган қоғозни олиб чиқиш учун бўлса керак, бошқа хонага кириб кетди.

Мен полициячининг:

— Бу ерда уларнинг аввалги турган жойлари кўрсатилмаган... Эр-хотинми? Бу қоғоздан улар қачон бу ерга рўйхатга ўтганларини ҳам билиб бўлмайди... Балки, улар рўйхатдан бутунлай ўтмаган бўлсалар керак?.. — деганини эшитдим.

Хозяйка нимадир жавоб берди.

Яна полициячининг:

— Эри ишламайди дейсизми? — деган товуши эшитилди.

Шунда мен: «Ана халос, иш чатоқ бўлди-ку!» деб ўйладим.

— Ҳозир қаёққадир чиқиб кетувди... — деб жавоб берди хозяйка.

Мен ўзимни бир оз енгил ҳис этдим ва яхшики, бир амаллаб бўлса ҳам ижара ҳақини вақтида тўлаганман-а, деб ўйладим.

— Ҳа майли, мен бир пастдан кейин келарман, ўшанда батафсил гаплашармиз... — деди-да, полициячи эшикка қараб юргандек бўлди.

Ўрин устига ўтирар эканман: «Туёғингни шиқиллатиб, жўнаб қол» деб қўйдим ичимда. Эшикнинг ғирчиллаб очилгани эшитилди ва шу пайт яна полициячининг товуши қулоғимга чалинди:

— Ҳозирги пайтда жуда эҳтиёт бўлиш керак... Кўпинча текшириш натижасида турувчиларнинг «қизил» эканлиги маълум бўлиб қолади...

Бу сўзларни эшитдим-у, турган жойимда қотиб қолдим.

— Нима дедингиз? — деб қайта сўради хозяйка.

Полициячи бир нима деб жавоб берди, лекин мен англай олмадим. Балки хозяйкага «қизиллар» ким эканлигини тушунтиргандир. Текширувнинг мазмунидан қандайдир шубҳа борлиги сезилиб турар эди.

Шу куни учрашувдан қайтиб келаётганимда уйимиз ёнидаги дўкончага полициячининг уй дафтарини қўлтиқлаб кириб кетганлигини кўриб қолдим. Ўша кўча бўйлаб бир квартал ҳам йўл юрмасимданоқ ён кўчадан яна полициячилар чиқиб қолди. Бу гал улар икки киши эди, уларнинг ҳам қўлтиқларида уй дафтари бор эди. Кейинроқ ўртоқ С. билан учрашганимда унга полициячининг эрта билан келганлиги ҳақида гапирган эдим: у менга сергак бўлиб туришимизни, маълум бўлишича полиция шаҳар квартираларида турувчилар устидан ёппасига текширув ўтказишини айтди. Мен полициячининг эрталабки келишини ана шу тайёргарликнинг бошланиши деб тушундим.

Душманлар неча бор бизнинг партияни йўқ қилинди, унинг асоси янчилди, деб эълон қилдилар. Улар бу тўғрида ўзларининг кўп тиражли газеталари орқали жар солиб, йўлдан озган ишчиларни ўзларига оғдиришга, партиянинг оммага бўлган таъсир кучини синдиришга уриндилар. Лекин улар кучлари борича бақириб, партия йўқ бўлди, деб эълон қилиб улгурмаслариданоқ яна ҳамма ёқда партия иши авж олиб кетарди. Душман партиямизнинг ишини бузишга, уни йўқотишга қанча уринмасин, барибир у бу ишга, йўқотишга кучсизлик қиларди. Айниқса уруш бошлангандан сўнг қандай бўлмасин партияни кучсизлантириш мақсадида 1 Май ёки 1 август урушга қарши Халқаро кун каби оммавий ҳаракатлар арафасида турли хил қабиҳ йўлларни қўллаб кўрдилар. Бунинг учун давлатнинг топшириғига биноан қўлларидан келган кучларини, турли-туман ҳийла-найрангларини ишга солдилар. Улар биз партиядан нафратланамиз, унга ҳеч қандай эътибор бермаймиз, деб турли-туман уйдирмаларни тарқатиб ишонтирмоқчи бўлдилар. Лекин бу ҳаракатлари, бу жазолари уларнинг ўзларини фош этади, партия улар учун қўрқинчли ва даҳшатли душман эканлигидан далолат беради, холос.

Ўртоқ С. менга мамлакатимиздан ташқарида чиқадиган бир газетада Япония компартиясини «ўзи кичкина-ю, лекин баҳодир партия» деб ёзганини айтиб берган эди. Канда Хакудзан тарихи сингари ўтиб кетган нарсалар тўғрисида гап сотишни севган Суямадан фарқ қилувчи ўртоқ С. бу каби янгиликларни жуда яхши билар эди. «Ҳақиқатдан ҳам бу кичкина, лекин баҳодир партиядир. У шундай кучга эгаки, ҳатто бутун бошли давлат машинасининг сиқувига ҳам бардош бера олади... — деган эди у. — Бардош беришгина эмас, ҳатто бу сиқувга қарши ҳаракат қилишга ҳам қодирдир!..» Шундан кейин у, бизга қараганда чексиз катта куч-қудратга ва имкониятга эга бўлган душман бу «кичкина, лекин баҳодир партиянинг» асосини йўқ қилиш учун бор кучини ишга солишга мажбур эканлигини айтди. Мана шунинг учун ҳам бизнинг ҳар биримиз партиянинг оддий аъзоси эканлигимизни ҳеч бир унутмаслигимиз ҳамда партиянинг иши учун ифтихор ҳисси ва масъулият билан ишлашимиз зарурдир. «Бу олийжаноб ифтихордир!» деди шунда у ва биз иккаламиз ўша минутларда ўзимизни ҳақиқатан ҳам бахтиёр ҳис этдик.

Мана шу жавобгарлик ҳиссигина энди мени тутиб олишларига йўл қўйишим мумкин эмаслигини таъкидлади.

Квартирангда мана шунақанги аҳвол юз берса, бундан кўра ёмонроқ хавф бўлмаса керак. Ахир биз учаламиз: Суяма, Ито ва мен Курата заводи ишчиларини 1 Май арафасида қўзғотмоқчи эдик. Олти юз одамни бўшатиш учун тайёргарлик кўрилаётгани ҳисобга олинса, агар биз дадил ҳаракат қила оладиган бўлсак, иш бошлашимизга шароит тўла жавоб берар эди. Шундай бир пайтда полиция қўлига тушиб қолиш! Эҳ, бу ҳақиқий сотқинлик бўлади-ку!

Ўртоқ С. менга кейинги пайтларда ёстиғининг тагига иккита дзори[1] ва таёқча қўйиб ётадиган бўлганини айтган эди. Йўлда кетаётганимизда шу гап эсимга тушиб қолиб, ҳар эҳтимолга қарши деразанинг тагидаги томга қўйиб қўйиш учун мен ҳам бир жуфт дзори олдим; бу нарсани аллақачонлар қилмоқчи эдим-у, лекин шу ниятни амалга оширолмаган эдим.

Суяманинг қоматини олисдан кўрдим-у, донг қотиб қолдим. Унинг боши ҳамма томондан бинт билан ўралган, бир оёғи билан оқсоқланиб келарди.

— Кўрадиганимни кўрдим! — деди у боғланган бошини кўрсатиб. Жароҳати қаттиқ оғриганидан у бугун учрашувга келмасликка қарор қилибди-ю, лекин намойиш арафасида алоқани узиб қўйиш мумкин эмаслиги туфайли бир амаллаб келибди.

Бу гал биз кўчаларни айланиб юрмадик, закусокхонага кириб қўя қолдик. Суяма нима бўлганлигини батафсил гапириб берди.

Маълум бўлишича, завод бошқармаси полициячилар пости керакли натижага эриша олмаётганлигига ишонганидан «қизилларни овлаш» учун «ичдан», яъни ўз кучларидан фойдаланишга қарор қилибди. Бунинг учун эса Ацута ва Киёкава бошчилигида «Дўстлик союзи»нинг аъзоларини ҳамда «Ёрдамчилар союзидаги» ёш йигитларни сафарбар қилибди.

Бизнинг «Противогаз» газетамиз ва варақаларимиз уларнинг барча ҳийла-найрангларини тезлик билан фош этарди. Хўжайинлар бўлса бу аҳволдан роса ғазабланар эдилар.

Кейинги кунларда компания армияга деб олинадиган бадном «садақа»сини яна йиғишга киришди. Бу нарса заводда «бирдамлик муҳити»ни вужудга келтириш мақсадида қилинаётган эди. Хўжайинлар бу йўл билан заводга «қизиллар»нинг ёйилиб кетишининг олдини олмоқчи бўлдилар. «Императорга садоқат, ватанга муҳаббат» — улар учун ҳар усулда қўл келаверади, нима бўлишидан қатъий назар, фойда келтирса бас. Бу садақа йиғишни ишчи коржомасини кийиб олиб, парашют цехидаги бир қиз, ёнидан «Противогаз» газетасини топиб олганлари учун уни калтаклаган ўша «Ёрдамчилар союзи» йигитларининг ўзлари таклиф этишган эди.

Суяма армияга садақа йиғиш компаниясидан «Дўстлик союзи» вакили Ацута ва Киёкаваларнинг ҳақиқий башараларини халқ олдида очиб ташлаш учун фойдаланмоқчи бўлди. Гарчи «Роното»[1] партияси ҳам демократик партия деб аталса-да, урушга қарши чиқувчи бўлиб кўринса-да, лекин амалда эса ишчилар манфаатини мутлақо ҳимоя қилмаслигини, сўздагина, хўжа кўрсин учунгина империалистик урушга қарши чиқишини ҳаммага тушунтириш керак эди. Ишчилар буржуазиянинг турли хил муттаҳамликларининг асосий мағзини тушунишлари учун, урушга қарши муваффақиятли кураш олиб бора олишлари учун биринчи навбатда ўнг оппортунистлар томонидан бошқарилаётган «Дўстлик союзи» каби иттифоқчиларнинг (улар эса биринчи бор қарашда ҳақиқатан ҳам шундай бўлиб кўринишлари мумкин) башарасини очиб ташлаш керак эди.

Суяма ва Ито мажлисга келишганида ишчилар ўртасида «Ёшлар союзи»дан бўлган йигитларнинг ҳам юрганини кўриб ҳайрон бўлишибди.

Шуни ҳам айтиш керакки, «Дўстлар союзи»га кўпроқ эътибор беришимизнинг сабаби ундагиларнинг кўп қисмини доимий ишчилар ташкил этиши керак эди. Суяма ва Итоларнинг дўстлари ичида эса доимий ишчилар бир-иккитагина эди, холос. Биз доимий ишчиларни ўз томонимизга оғдириб, уларнинг хайрихоҳлигини қозонишимиз зарур эканлигини доим эсимизда тутар эдик, аммо бу жиҳатдан ишимиз жуда оқсар эди. «Дўстлар союзи» аъзолари ҳам кўп нарсаларни нотўғри тушунар эдилар. Агар шу мажлисда ҳақиқат кимнинг томонида — Суяма томонидами ёки Киёкава томонидами эканини далиллар билан исботлай оладиган бўлсак, уларни ўз томонимизга оғдириб олиш имкониятига эга бўлган бўлар эдик.

Уруш бошланганига ярим йил бўлиб қолган бўлишига қарамай, шунча вақт ичида «Дўстлик союзи» ҳаммаси бўлиб бир-икки мартагина умумий мажлис чақирибди. Бу жиҳатдан союзнинг кўпгина аъзолари ҳам норозилик билдирибдилар. Суяма биринчи навбатда ана шу одамларнинг ёрдамидан фойдаланмоқчи бўлди. У, ўз сўзини қанча-қанчалаб ишчи ва деҳқонлар зўрлаб урушга юборилаётган шундай вақтда, уруш орқасида бўлса меҳнаткашларни сиқиб сувини ичаётган бир пайтда «Дўстлик союзи» бироnta ҳам ҳақиқий, уюшқоқлик билан умумий мажлис ўтказмаганлигидан бошлабди.

— Бу, — дебди Суяма, — ҳақиқий синфий сотқинликдир!

Бир қанча одам унинг сўзини маъқуллабди. Аммо, кейин ҳал этувчи пайт келганда улар иккилана бошлабдилар. Лекин Суяма ҳам, менга ўхшаб, аввалдан реакцион профсоюз лидерларини фош этиш тажрибасига эга эди. Бизга уларнинг «иш методлари» ва «усуллари» маълум бўлгани учун оддий профсоюз аъзоларининг ишга аралашиши нималигини иккаламиз ҳам яхши билар эдик. Суяма бу нарсаларни айтиб берган пайтда тўсатдан хахолаб кулиб юбордим. Суяма ҳам менга қўшилишиб кулди-ю, лекин шу зоҳотиёқ боғланган юзини ушлаб:

— Оҳ, жуда оғриб кетди-ку, — деб юборди.

Шундай қилиб, мажлисда армияга деб аталувчи садақа масаласини муҳокама қила бошлабдилар.

Шуни ҳам айтиш керакки, «Дўстлик союзи»да ўндан ортиқ аёл бўлишига қарамай, улар бирон марта ҳам мажлисга қатнашган эмасдилар. Бу мажлисга бўлса олтита аёл қатнашибди, буларнинг ҳаммасини ҳам келишга Ито кўндирган экан. «Дўстлик союзи» учун олтита аёлнинг мажлисга қатнашиши катта воқеадир.

— Киёкава-саннинг сўзларини эшитаётганимизда худди ҳақиқатдек туюлади, — деб давом этибди у, — лекин унинг сўзлари гапнинг пўст калласини айтганда, худди ҳарбий министрнинг нутқига ўхшаб кетади-я...

Ҳамма кулиб юборибди.

— Киёкава-сан ҳам, ким бўлмасин бошқалар ҳам — барчамиз ҳозирги уруш бизга эмас, капиталистлар ва помешчикларга фойда келтиришини жуда яхши биламиз. Бу уруш ҳамманинг: ишчилар, ишсизлар, камбағал-деҳқонлар фойдаси учун олиб борилаётган уруш бўлганда эди, ҳаммамиз бутун пулимизни, ҳатто охирги тийинимизни ҳам армияга ёрдам учун берган бўлар эдик, охирги кўйлагимизгача ечиб берар эдик.. Лекин бу уруш ундай уруш эмас!

Русчадан Усмон ШАМСИМУҲАМЕДОВ таржимаси

[1] Дзори — японларнинг сандалга ўхшаш оёқ кийимлари.

[1] «Роното» — сўл социалистларнинг «Ишчи-деҳқонлар партияси» деб аталувчи партиясидир.

СССР миллий кунлари

Виставка генерал комиссарининг программасига мувофиқ жаҳон виставкасида иштирок этаётган ҳар бир мамлакат виставкада ўзининг миллий кунларини ўтказади. Белгиланган традицияга мувофиқ миллий кунларини нишонлаётган мамлакат шарафига виставканинг бош кўчасига ўша давлатнинг байроғи тикилади, артистлар виставка эстрадаларида, Брюссель паркларида, кино ва театрларида концертлар берадилар, спортчиларнинг чиқишлари, турли темаларда лекция ва суҳбатлар уюштирилади.

Венгрия, Япония, Аргентина, Австрия, Финляндия, АҚШ, Чехословакия, Англия, Франция, Бирлашган Араб Республикаси ва бошқа мамлакатлар ўзларининг миллий кунларини ўтказганлар. СССРнинг миллий кунлари 11-13 августда нишонланган. Биз шу муносабат билан жаҳон виставкасидаги совет павильонининг директори ўртоқ А. А. Никифоровга мурожаат қилиб, ундан СССР миллий кунлари қандай ўтказилганлигини сўрадик. Ўртоқ Никифоров бу ҳақда бизга ҳаяжонланиб сўзлаб берди.

— СССР миллий кунлари, — деди у, — совет социалистик маданиятининг фестивалига, совет фани ва техникасининг зўр тантанасига айланди. СССР миллий кунларида иштирок этиш учун СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ К. Е. Ворошилов бошлиқ Совет ҳукумат делегациясининг Брюсселга келганлиги жуда катта воқеа бўлди. Совет Иттифоқи миллий кунларининг тантанали очилишига қатнашиш учун Бельгия сенатининг раиси Поль Стрюйе, Бельгиядаги дипломатия ваколатхоналарининг бошлиқлари, Бельгия жамоатчилигининг вакиллари, шу жумладан Бельгия-Совет дўстлиги жамиятининг раиси Фернан Жакмотт, Жаҳон Тинчлик Кенгаши бюросининг аъзоси Изабелла Блюм, Бельгия Коммунистик партиясининг раҳбар арбоблари, совет павильони маъмуриятининг масъул ходимлари, журналистлар, кино ва телевидение ходимлари совет павильонига келдилар.

Ўртоқ К. Е. Ворошилов совет павильони томошабинлари олдида нутқ сўзлаб, тинчликни ва халқаро ҳамкорликни мустаҳкамлаш учун курашда катта аҳамиятга эга бўлган Брюссель виставкасига юксак баҳо берди. Совет павильони залларида тўпланган томошабинлардан 7 мингга яқин киши Климент Евремовичнинг ёрқин нутқини зўр ҳаяжон билан тингладилар. Бу нутқ радио, телевидение орқали эшиттирилди ва матбуотда эълон қилинди.

СССР миллий кунларида жаҳон виставкасининг 2500 кишилик катта залида берилган байрам концерти ғоят зўр муваффақият билан ўтди ва ҳаммани қойил қолдирди. Бу концертда Совет Иттифоқидаги турли республикаларнинг 450 га яқин артисти қатнашди. Ўзбекистон ССР халқ артисти Галия Измайлова, Озарбайжон ССР халқ артисти Рашид Бейбутов, Қозоғистон ССР халқ артисти Роза Багланова, совет балети усталари — С. М. Киров номидаги Ленинград Давлат опера ва балет театрининг солистлари А. Осипенко ва А. Грибов, СССР Давлат академик Большой театрининг солисти Г. Олейниченко, РСФСР халқ артисти И. Петров ва бошқаларнинг чиқишлари томошабинларда унутилмас таассуротлар қолдирди.

Танаффус вақтида К. Е. Ворошилов ва Бельгия короли Бодуэн бир группа артистларни ўз ҳузурларига таклиф қилиб, улар билан суҳбатлашдилар.

Бельгия матбуоти совет артистларининг ижрочилик санъати ва маҳоратига юксак баҳо бериб, совет халқининг энг катта муваффақиятларидан биридир, деб ёзган.

СССР миллий кунлари нишонланаётган кунларда атоқли совет олимларидан академик А. Опарин, СССР Фанлар академиясининг корреспондент аъзолари В. Дьяченко ва И. Франк, техника фанлари доктори В. Соцков, академик В. Щербаков ўртоқлар «Совет Иттифоқи миллий экономикасининг ривожланиш перспективалари», «СССРда автоматика ва телемеханика», «Атом энергиясидан тинчлик мақсадлари йўлида фойдаланиш» ва бошқа темаларда жаҳон виставкасининг территориясида ва Брюссель университетининг аудиторияларида лекция ўқидилар. Совет олимларининг лекциялари зўр қизиқиш билан тингланди.

Ўртоқ Никифоров суҳбатининг охирида СССР миллий кунлари байрам қилинаётган кунларда 1958 йилги жаҳон виставкасини ташкил этишда ва ўтказишдаги яхши хизматлари учун бельгиялик граждандардан бир группаси СССР орденлари билан мукофотланганлигини, Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланганлар орасида Бельгия ҳукуматининг жаҳон виставкасидаги генерал комиссари Мунс де Ферниг, Брюссель шаҳрининг бургомистри, жаҳон виставкаси ижроия комитетининг раиси Кооремапс, жаҳон виставкасининг бош архитектори Ван Гутен жаноблари борлигини айтди. Бельгия ҳукумати ҳам ўз навбатида совет павильонининг бир группа ходимларини, шу жумладан ўртоқ Никифоровни Бельгия орденлари билан мукофотлади.

Кеча телеграф хабар келтирди: Брюссель виставкасидаги Халқаро жюри павильонларнинг бадиий жиҳатдан яхши безатилгани учун СССРга «Гран-при» деган олий мукофотни беришга қарор қилган. Совет павильони бош рассом К. И. Рождественский, бош рассом ўринбосари Б. А. Родионов, рассомлар — Н. П. Гришин, Б. С. Виленский, А. С. Левин, В. Г. Макаревич ва Г. С. Замский ўртоқлардан иборат рассомлар коллективи тузган лойиҳа асосида безатилган эди. Мамлакатимиз меъморчилигининг ажойиб лавҳалари павильонларимизда худди гулдастадай рангба-ранг товланиб турипти.

ЎЗБЕКИСТОН ССРНИНГ МИЛЛИЙ КУНИ

СССРдаги 15 та қардош республиканинг Совет ҳокимияти йилларида қўлга киритган шонли ғалабаларини, ленинча миллий сиёсатнинг буюк тантанасини кенг пропаганда қилиш ва виставка қатнашчиларини Совет Иттифоқидаги республикаларнинг ҳаёти билан мукаммалроқ таништириш мақсадида шу кунларда Брюсселдаги жаҳон виставкасида қардош иттифоқчи республикаларнинг миллий кунлари ўтказилмоқда. Яқинда Россия Федерацияси, Украина ва Белоруссия ССРнинг миллий кунлари нишонланди. Шу муносабат билан совет павильонининг марказий зали бу республикаларнинг ўзига хос миллий услубида чиройли қилиб безатилди. Рус, украин ва белорус халқларининг ҳаётини, саноат, қишлоқ хўжалиги ва маданий қурилиш соҳасида эришган муваффақиятларининг тасвирловчи фото виставкалар ташкил қилинди.

26 сентябрда Брюссель виставкасида Ўзбекистон ССРнинг миллий куни ўтказилди. Республикамиз миллий куни муносабати билан совет павильонида катта фотовиставка ташкил этилди. Бу виставка СССР халқларининг қардошлик оиласида бахтли ва фаровон ҳаёт кечираётган ўзбек халқининг турмушини, ижодий меҳнатини ва ўз республикаси экономикаси ва маданиятини юксалтиришда қўлга киритган буюк ғалабасини ҳикоя қилиб беради. Виставкани келиб кўрган кишилар социализмнинг шарқдаги машъали — серқуёш республикамиз ҳақида асло унутилмас хотиралар олиб қайтадилар.

Ўзбекистон ССРнинг миллий куни нишонланган куни СССР павильонининг радио ва телевидение тармоқлари орқали махсус программада Совет Ўзбекистони ҳақида эшиттиришлар уюштирилди, республикамиз ҳаётини тасвирловчи илмий оммабоп ва документал кинофильмлар кўрсатилди, совет павильонининг ҳашаматли залида ўзбек миллий куйлари янгради.

Совет павильонини томоша қилишга келган мингларча кишилар Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Ш. Рашидовнинг радио орқали берилган нутқини зўр қизиқиш билан тингладилар. Шунингдек, Янгийўл районидаги Сталин номли колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. Ортиқов, Ўрта Осиё Давлат университетининг ректори, химия фанлари доктори О. Содиқов ва медицина фанлари доктори М. Турсунхўжаева ўртоқларнинг ёзиб олинган сўзлари ҳам радио орқали эшиттирилди.

Брюсселдаги жаҳон виставкасида Ўзбекистон ССР миллий куни ўтказилганлиги жозажон республикамизнинг гуркираб юксалиб бораётганлигини, Совет Ўзбекистони СССРнинг Шарқдаги машъали, қудратли индустрия, илм-фан ва маданият маркази эканлигини кўрсатувчи ёрқин намойишга айланди.

Н. А. Муҳитдиновнинг Бирлашган Араб Республикаси Миср районида бўлиши

СССР Олий Совети Миллатлар Совети Ташқи ишлар комиссиясининг раиси Н. А. Муҳитдинов 25 сентябрда Қоҳира университетини кўздан кечиргандан кейин, студентлар олдида нутқ сўзлаганлиги тўғрисида бундан аввал хабар қилинган эди. Н. А. Муҳитдинов ўз нутқининг бошида ўзининг таклиф этилганлиги учун ҳамда Бирлашган Араб Республикаси билан ва шонли араб халқи билан кенг равишда танишиш имконияти берилганлиги учун президент Гамол Абдил Носирга ташаккур изҳор қилди.

Н. А. Муҳитдинов Қоҳира университети студентларига ўз мамлакатларининг мустақиллигини мустаҳкамлаш ишида катта муваффақиятлар тилади.

Араб халқи, деди Н. А. Муҳитдинов, жаҳон тараққиётига, фан ва маданиятни ривожлантиришга катта ҳисса қўшди. 1952 йилдаги миллий революциянинг ғалабаси Бирлашган Араб Республикаси халқларининг кўп асрлик тарихида порлоқ саҳифа, янги давр бўлди. Бу ғалаба экономикани ва маданиятни юксалтириш учун, араб халқининг тинч ва бахтиёр ҳаёти учун мислсиз перспективалар очиб берди.

Н. А. Муҳитдинов уқтириб ўтдики, революциядан кейин қисқа муддат ичида араб халқи ҳукуматнинг раҳбарлиги остида ўз мамлакатининг маданияти ва экономикасини ривожлантиришда катта муваффақиятларга эришди, янги ҳозирги замон саноат корхоналарини, мактаблар, касалхоналар, институтлар, қишлоқ кооперативлари ва социал марказларни вужудга келтирди.

Миллий зиёлиларнинг, деди Н. А. Муҳитдинов, қаҳрамон ишчилар синфингизнинг тез ўсиб бораётганлиги, бутун ишчи халқнинг мислсиз ғайрати ва сиёсий активлиги сизнинг асосий муваффақиятингиздир. Ҳамма жойда, республика раҳбарларидан тортиб, оддий ишчилар, хизматчилар ва деҳқонларгача барча киши революциядан кейинги даврда қилинган ишларнинг ҳаммаси фақат бошланғич ишлар, мамлакат халқ хўжалиги ва маданиятининг ҳамма соҳаларидаги катта тараққиёт йўлида қўйилган дастлабки қадамлардир, деб бир овоздан айтаётганликларини эшитиб мамнун бўлдик.

Н. А. Муҳитдинов араб-совет муносабатларининг ривожланиши ва мустаҳкамланишига тўхталиб, бундай деди: Совет Иттифоқи ва Бирлашган Араб Республикаси халқлари ўртасидаги дўстлик вақт синовига бардош берганлигидан ҳамда сизлар Англия, Франция, Исроил, Америка агрессорларига қарши ҳамда араб халқининг озодлиги ва мустақиллигига қасд қилган бошқа агрессорларга қарши кураш олиб борган оғир шароитда, қийин кунларда синовдан ўтганлигидан хурсандмиз.

Шарқда, деб давом қилди Н. А. Муҳитдинов, 1.700 миллиондан ортиқ киши яшамоқда ва биз совет халқи иккинчи жаҳон урушида ғалаба қозонгандан кейин мустамлака ва қарам мамлакатларда миллий озодлик ҳаракати янги куч билан юксалиб бораётганлигига қувонмоқдамиз.

Биз миллий революция қилган, республика эълон қилган ҳамда ўз юртидан империализм ва мустамлакачилик агентларини ҳайдаб чиқарган шонли Ироқ халқини табриклаймиз. Биз Жазоир халқининг француз империалистларга қарши, озодлик йўлида олиб бораётган қаҳрамонона курашига чуқур хайрихоҳлик билан қараймиз.

Сўнгра, Н. А. Муҳитдинов ҳозирги вақтда Ливандан Америка қўшинларини ва Иорданиядан инглиз қўшинларини чиқартириб юбориш ҳозирги халқаро вазиятдаги энг муҳим вазифадир ва бутун араб халқининг миллий талабидир, деб таъкидлади.

Ҳозир бўлган кишилар Н. А. Муҳитдиновнинг, тинчликсевар халқлар АҚШнинг Узоқ Шарқдаги агрессиясини қатъий равишда қораламоқдалар, АҚШ оккупацион қўшинларининг Хитой территориясидан олиб чиқиб кетилишини ҳамда Хитой Халқ Республикасининг БМТдаги қонуний ҳуқуқлари тикланишини қатъий равишда талаб қилмоқдалар, деган сўзларини қизғин маъқулладилар.

Пировардида Н. А. Муҳитдинов гулдурос қарсаклар остида бундай деди: Сиз, азиз дўстлар, бутун араб халқи, ўтмишда мазлум бўлиб, эндиликда ўз озодлигини ва мустақиллигини курашиб қўлга киритган мамлакатларнинг ҳамма халқлари шу нарсага амин бўлингки, биз, совет кишилари, бу мамлакатларнинг миллий озодлик ҳаракатини, озодлигини ва мустақиллигини тўла равишда ва beғараз қўллаб-қувватлаймиз.

Бирлашган Араб Республикаси маориф ва таълим министри Камолитдин Ҳусайин Н. А. Муҳитдиновга дўстона нутқи учун ташаккур билдирди.

Биз билан Совет Иттифоқи халқлари ўртасидаги самимий дўстликка, деди министр, озодлик, тинч-тотув яшаш, халқларнинг мустақиллигини ҳурмат қилиш, барча халқларнинг мустақиллиги ва озодлиги учун кураш, тинчлик иши учун кураш принциплари асос қилиб олинган. Бу дўстлик мустаҳкам ва самимий дўстликдир, чунки бизнинг халқларимиз ўз ҳаракатларида ана шу принципларга амал қилмоқдалар.

Пировардида, Камолитдин Ҳусайин араб халқининг Совет Иттифоқи халқларига бўлган дўстона туйғулари ҳақида гапирди.

Жазоир Республикаси мувaққат ҳукуматининг министрлари Н. А. Муҳитдинов ҳузурида бўлдилар

СССР Олий Совети Миллатлар Совети ташқи ишлар комиссиясининг раиси Н. А. Муҳитдинов Бирлашган Араб Республикаси президенти Гамол Абдил Носирнинг шахсий меҳмони сифатида Бирлашган Араб Республикасида бўлган вақтида Жазоир Республикаси мувaққат ҳукуматининг ички ишлар министри Абдилла Бен Тобал ва Жазоир Республикаси мувaққат ҳукуматининг Шимолий Африка ишлари министри Абдил Хамид Меҳри Н. А. Муҳитдинов ҳузурига киришни истаганликларини айтдилар.

Жазоир Республикаси мувaққат ҳукуматининг министрлари Абдилла Бен Тобал ва Абдил Хамид Меҳри 25 ва 26 сентябрда Н. А. Муҳитдинов ҳузурида, унинг Қоҳирадаги резиденциясида бўлдилар. Улар ўртасида самимий ва очиқ суҳбат бўлди.

Хитой Халқ Республикаси ҳукуматининг 14-жиддий огоҳлантириши

ПЕКИН, 26 сентябрь. (ТАСС). Синьхуа агентлигининг билдиришича, 26 сентябрда Американинг 6 та ҳарбий кораблии Фуцзянь вилояти районида Хитой Халқ Республикасининг территориал сувларига бостириб кирган. Бу кораблллардан иккитаси Мацзудао районида мамлакатнинг ички сувларига бостириб кирган.

Хитой Халқ Республикаси ташқи ишлар министрлигининг вакили қуйидагиларни айтиш учун вакил қилинди: Америка Қўшма Штатларининг ана шу янги ҳарбий иғвогарлиги муносабати билан Хитой Халқ Республикаси ҳукумати ўн тўртинчи марта жиддий равишда огоҳлантиради.

Румыния Халқ Республикаси ҳукуматининг Хитой Халқ Республикаси ҳукуматига нотаси

БУХАРЕСТ, 26 сентябрь. (ТАСС). Румыния телеграф агентлигининг хабар беришича, 25 сентябрда Румыния Халқ Республикасининг Пекиндаги элчихонаси Хитой Халқ Республикаси ташқи ишлар министрлигига Румыния Халқ Республикаси ҳукуматининг нотасини топширган.

Нотада бундай дейилади: Румыния ҳукумати Хитой Халқ Республикаси ҳукуматининг 1958 йил 4 сентябрдаги Декларациясини, шу Декларацияга мувофиқ Хитой Халқ Республикаси территориал сувларининг 12 денгиз миляси кенглигида белгиланишини эътироф этади ва тўла равишда қўллаб-қувватлайди.

Цирк мавсуми бошланди

Суратларда: (чапдан) акробатчилардан Филиппович ҳамда Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист А. Тошкенбоев раҳбарлигидаги дарвозчилар ўйин кўрсатмоқдалар.

В. Панов фотолари.

Ўтган жума куни Тошкент давлат циркида янги мавсум томошалари бошланди. Бу ерга тўпланганлар совет цирк санъати усталарининг хилма-хил ўйинларини катта қизиқиш билан томоша қилдилар. Программа Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчиларининг конференциясига бағишланган парад-пролог билан бошланади. Прологда жаҳон халқларининг бирдамлиги ифода қилинган. Режиссёр постановкачи А. Н. Бендэрский, текст автори В. А. Липко ўртоқлар халқларнинг орзу-истаги, мақсадини ифодаловчи сўзларни сценарийга жуда усталик билан сингдириб юборганлар. Пахтаси очилиб турган катта чаноқ атрофида давра ясаб турган З. Мадалиева, В. Газатулина, И. Тошкенбоевлар сценарийнинг дўстлик ва тинчликни мадх этувчи сатрларини маҳорат билан ўқийдилар. Залда шарқ куйлари янграйди, ҳар хил миллий кийимдаги қизлар, йигитлар рақсга тушадилар. Дўстлик, ҳамкорлик руҳи билан суғорилган парад — пролог залдагиларнинг олқишларига сазовор бўлди. Шундан кейин бирин-кетин цирк асосий программалари эълон қилина бошлайди. Жонглернинг қўлида гитара чалатуриб, бошида копток ўйнатиши, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Г. И. Заставников ўргатган итларнинг музика оҳангига мос рақс тушиши, Н. Беляева ва Чижевскийларнинг думалоқ стол устидаги нозик ва мураккаб гимнастика ўйинлари, Язей ва Куликовларнинг эксцентрик акробатик машқлари залдагиларни ниҳоятда ҳаяжонлантирди.

Уч бўлимдан иборат тузилган цирк программалари ажойиб номерларга бой эди. Томоша орасида Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлардан Акром Юсупов, П. Боровиков ва артист Ю. Шатиров ўртоқлар томонидан ижро этилган номерлар ҳам шу куннинг темаси билан узвий боғланган. Артист — қизиқчилар сатирик бўёқлар воситасида айрим саноат корхоналари, артелларнинг брак маҳсулот ишлаб чиқараётганлиги, шунингдек жон койитиб ишлашни севмайдиган, лекин пул деганда ўзини томдан ташлайдиган бюрократ, муттаҳам, эгоистларни танқид қиладилар.

Эстония артистлари Лютикларнинг чиқиши ҳам томошабинларга манзур бўлди. Лютиклар стол устида қимирлаб турадиган кичик трубача устидаги тахтага қўйилган икки нарвонга бир-бирларини суяган ҳолда бемалол чиқиб-тушиб, гармонь чалганларида залдагилар ҳайратда қолади.

Бундай ҳаяжонли номерлар жуда кўп ижро этилди. Томошабинлар совет цирк санъати усталарининг ҳар бир ўйинини кучли қарсаклар билан кутиб олдилар.

Цирк охирида Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист А. Тошкенбоев раҳбарлигидаги дарбозларнинг чиқиши бўлди. Томошабинлар мураккаб санъат эгаси бўлган дарбозларнинг бу йилги мавсумга анча янги номерларни тайёрлаганликларини кўриб, хурсанд бўлдилар.

ШАХМАТ

СССР биринчилиги учун

СССР биринчилиги учун Тошкентда ўтказилаётган ярим финал мусобақанинг бешинчи турида ҳамма партия ҳам кечиктирилмай беш соатда ўйналиб бўлди. Мусобақада олдинда бораётган халқаро мастер Холмов (Вильнюс) қора доналар билан мастерликка кандидат Петерсонга (Рига) қарши ўйинда фарзинни уч фигурага алмаштириб, ўз позициясини мустаҳкамлаб олди. Шахмат доскасида Петерсоннинг Фарзини бўлса ҳам, лекин у иш бермади. Холмов навбатдаги ғалабани қўлга киритди. Мастерликка кандидат Бастриков (Свердловск) ва халқаро гроссмейстер Геллер (Одесса) учрашуви ниҳоятда чиройли давом этди. Гроссмейстернинг фигуралари занжирсифат ҳаракат қилиб, рақибининг аҳволини танг қилиб қўйди. Ноилож қолган Бастриков қаршилик кўрсатишни тўхтатишга мажбур бўлди. Халқаро гроссмейстер Корчной (Ленинград) Ўзбекистон чемпиони Грушевскийнинг қаттиқ қаршилигига учраса ҳам, аммо нозик юришлар қилиб доналар устунлигига эга бўлиб олди. У бу устунликдан яхши фойдаланиб, ўйинда ғолиб чиқди.

Латвиялик спорт мастери Гипслис мастерликка кандидат Қозоғистон чемпиони Каталимов устидан, мастер Шапошников (Куйбишев) Ленинград чемпиони Рубель устидан ғалаба қозонди. Ленинградлик спорт мастерлари Оснос билан Владимиров, спорт мастери Бившев (Ленинград) билан халқаро мастер Симагин (Москва) ва спорт мастерлари Гуфельд (Украина) билан Тарасов (Омск) учрашувлари дуранг бўлди.

Беш турдан сўнг Холмов (4,5 очко) ва Гипслис (4 очко) ўртоқлар олдинда бормоқдалар.

У. ЭЛБЕКОВ,
мастерликка кандидат.

БМТ Бош Ассамблеясининг XIII сессияси

25 сентябрь кундузги ялпи мажлис

НЬЮ-ЙОРК, 25 сентябрь. (ТАСС). БМТ Бош Ассамблеясининг бугунги ялпи мажлисида умумий сиёсий дискуссияда Австралия, Румыния, Канада, Дания ва Исландия вакиллари сўзладилар.

Австралия ташқи ишлар министри Кэзи Тайвань бўғозида рўй берган аҳвол умумий тинчликка таҳдид қилаётганлигини эътироф этди. Лекин у ўша ондаёқ Даллес позицияси билан «тўла бирдамлиги»ни айтди ва АҚШ нинг Узоқ Шарқдаги авантюристик сиёсатини маъқуллади.

У яқин Шарқдаги аҳвол масаласида ҳам Англия ва АҚШнинг сиёсати билан бирдамлигини билдириб, Бош Ассамблея фавқулодда махсус сессиясининг Америка-Англия қўшинларини Ливандан ва Иорданиядан олиб чиқиб кетиш тўғрисидаги резолюциясини бажаришда бу давлатлар томонидан юргизилаётган саботажлик сиёсатини ҳақиқатда маъқуллади.

Австралия делегати ташқи савдо ва иқтисодий ҳамкорлик масалаларига тўхталиб, «баъзи катта давлатларнинг» савдо-сотиқ соҳасидаги камситиш чоралари Жанубий ва Шарқи-Жанубий Осиё мамлакатларига шунчалик зарар етказмоқдаки, бу зарар «АҚШнинг иқтисодий ёрдамидан анча каттадир», деб эътироф этди.

Румыния ташқи ишлар министри А. Бунaчиу Тайвань бўғозидаги аҳвол тинчликка бевосита хавф туғдирмоқда, деб таъкидлади. АҚШнинг авантюристик ҳаракатлари, деди у, ҳалокатли оқибатларга олиб келадиган уруш чиқишига сабаб бўлиши мумкин. Хитой халқининг ўз юртида тартиб ўрнатиш ҳуқуқига ҳеч ким аралаша олмайди, деди Румыния ташқи ишлар министри.

Румыния вакили айтдики, Бош Ассамблея фавқулодда махсус сессиясининг Америка ва Англия қўшинларини Ливан ва Иорданиядан чиқартириб юбориш тўғрисидаги қарорининг Қўшма Штатлар ва Англия томонидан бажарилмаётганлиги жаҳон халқларини ҳаққоний равишда ташвишлантирмоқда.

Бунaчиу қуролсизланиш масалаларига ўтиб, СССР таклифлари бу масалаларни конкрет ва самарали ҳал этиш имкониятини туғдирди, деб таъкидлади. Эндиликда, деди у, сўздан ишга ўтиш керак. Қуролсизланишга доир жузъий проблемалар юзасидан қарорлар қабул қилиниши ҳозирги бош берк кўчадан чиқиш учун катта аҳамиятга эгадир. Совет Иттифоқининг таклифлари, деб таъкидлади Румыния вакили, муваффақиятли музокаралар олиб бориш учун яхши асос бўлади ва Бош Ассамблея бунда ижобий роль ўйнаши мумкин.

Бунaчиу Европа хавфсизлиги проблемаларига тўхталиб, бу проблема аввалгидек ҳозир ҳам энг муҳим проблемалардан биридир, деди. Бу проблема Европадаги ҳамма халқларнинг манфаатларини кўзлаб ҳал қилиниши лозим. Румыния ташқи ишлар министри Совет Иттифоқининг Румыниядан ўз қўшинларини олиб чиқиб кетиш каби тадбирлари, НАТО қатнашчилари бўлган мамлакатлар билан Варшава шартномасида қатнашувчи мамлакатлар ўртасида ҳужум қилишмаслик тўғрисида битим тузиш, Европа давлатлари ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисида шартнома тузиш ҳақидаги таклифлари ҳам ғоят катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидлади.

Канада ташқи ишлар министри С. Смит асосий халқаро проблемалар юзасидан, шу жумладан, қуролсизланиш ҳамда Яқин ва Узоқ Шарқдаги аҳвол масаласи юзасидан АҚШ ва Англиянинг позицияларини қувватлади.

Дания вакили И. Краг ўз мамлакати Хитой Халқ Республикасининг вакили Бирлашган Миллатлар Ташкилотида қатнаштирилиши лозим деб ҳисоблаганлигини таъкидлади.

Дания делегати Шимолий Атлантикада рўй берган Англия — Исландия конфликтига тўхталиб, бошқа кўп мамлакатлар сингари Дания ҳам территориал сувларнинг кенглигига айниқса катта аҳамият беради, деди. У территориал сувларнинг чегараларини кенгайтириш ва бу масалага бағишлаб халқаро конференция чақириш зарур, деб таъкидлади.

Исландия ташқи ишлар министри Гудмундссон ўз нутқининг анча қисмини ўз мамлакати учун жуда муҳим бўлган территориал сувлар тўғрисидаги масалага бағишлади. Бу масаланинг тарихини муфассал айтиб бериб, у ўз ҳукуматининг территориал сувлар доирасини 12 милягача кенгайтириш тўғрисида чиқарган кейинги қарорига фақат бир мамлакат, у ҳам бўлса Англия ошкора қарши чиққанлигини айтди. Буюк Британия ҳукумати, деди у, бизнинг территориал сувларимизда балиқ овлаш учун ўзининг балиқчи кемаларини ҳарбий кораблллар ҳимояси остида ошкора суратда юборди. Буюк Британия ҳукумати бу билан ўз нуқтаи назарини қурол ишлатиш билан дўқ қилиб мажбуран қабул қилдирмоқчи бўлди. Биз бунга қарши норозилик билдирган эдик ва ўз норозилигимизни такрорлаймиз.

Исландия ташқи ишлар министри Англияни, агар у ўзининг ғайриқонуний ҳаракатларини давом эттирадиган бўлса, бу нарса жиддий оқибатларга олиб келади, деб огоҳлантирди. У Бош Ассамблеяни территориал сувлар ҳақидаги масаланинг қараб чиқилишига эътибор боришга даъват этди. Гудмундссон ҳарбий харажатларни камайтириш таклифини, шунингдек, Кипр ва Жазоир масалалари ўз тақдирини ўзи белгилаш принциплари асосида ҳал қилинсин, деган таклифни ёқлаб чиқди.

Эртага эрталабки мажлисда умумий сиёсий дискуссия давом эттирилади.

Телевизор Экранида

28 СЕНТЯБРДА

15.00. Бадиий фильм — «Ташвишли ёшлик»
19.30. Бадиий фильм — «Махсус топшириқ» (ўзбек тилида).
21.00. Сўнгги ахборот.
21.15 «Совет жангчиси» телевизион журналининг 8- сони.

29 СЕНТЯБРДА

19.30. Врач суҳбати.
19.50. Киножурнал
20.00. «Ёзувчилар — декадага» деган циклда ўзбек тилида адабий эшиттириш. Иброҳим Раҳимнинг «Ихлос» номли романи асосида телеинценировка.
20.25. Сўнгги ахборот.
20.40. Бадиий фильм — «Эрксиз шофер».

Редактор ўринбосари **М. ҚОРИЕВ.**

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 28/IX да кундуз **Янгиер**, кечқурун **Жазоир менинг ватаним!**

«ИСКРА» (қишки) — кундуз ва кечқурун **Қизил япроқлар.**

«ИСКРА» (ёзги), КАФАНОВ номли — **Навбатдаги сафар.**

«ЁШ ГВАРДИЯ» — эрталаб соат 10 да **Отар беваси**, кундуз ва кечқурун **Фотима.**

«ХИВА» — **Севги тароналари.**

«ПАХТАКОР» стадионида — 28/IX кеч соат 7 да «Б» класси бўйича Совет Иттифоқи биринчилиги учун: **«Меҳнат резервлари» (Тошкент)—«Пахтакор» (Тошкент) командалари ўртасида футбол.**

ТОШКЕНТ
ДАВЛАТ ЦИРКИДА
БУГУН
СОВЕТ ЦИРКИ
УСТАЛАРИНИНГ
ГАСТРОЛЛАРИ

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлардан **П. Боровиков, Акрам Юсупов, Г. Заставников, Обиджон Тошкентбоевлар** ҳам қатнашади.

Бугун **3 марта томоша** кўрсатилади (кундуз соат 1, 4 ва кеч 8 да) Билетлар сотилмоқда.

НАВОИЙ НОМЛИ
ТЕАТРДА
30 сентябрда
М. Ашрафий

Дилором

Дирежёр — СССР халқ артисти, Сталин мукофоти лауреати, профессор **Мухтор Ашрафий.**

Спектаклда: Ўзбекистон ССР халқ артистлари **Саодат Қобилова, Карим Зокиров,** Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Саттор Ярашев**лар қатнашади.

Спектакль кеч соат 8 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

Тошсовнархоз
Озиқ-овқат саноати
бошқармасининг
ТОШКЕНТ АВТО-БАЗАСИГА
шоферлар, ҳар хил разрядли слесарлар, кузов ва кабина ремонт қилувчи дурадгорлар
К Е Р А К
Адрес: Хабаровск кўчаси 34-уй. Телефон — 31-781.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси № 34. **РЕДАКЦИЯ БУЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ:** коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140. Пропаганда бўлими — 34808. 136. Совет қурилиши бўлими — 136. Маданият бўлими — 132. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040. 135. Қишлоқ хўжалиги бўлими — 29040, 135. Савдо ва транспорт бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими — 34048, 156. Маҳаллий ахборот бўлими — 132. Секретариат — 29040. Эълонлар бўлими — 38142.

Р. 05906. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Б-578.